

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Bouilly, Jean-Nicolas; Bruun, Niels Thorup,; 1778-1823,; Du Puy, Edouard,; 1770-1822,
Titel Title:	<u>Ungdom og Galskab, eller List over List : Syngestykke i to Akter :</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	1806 Une Folie Det Kongelige Teaters Sufflørarkiv nr. 784 a
Fysiske størrelse Physical extent:	1 bind, 178 sider.

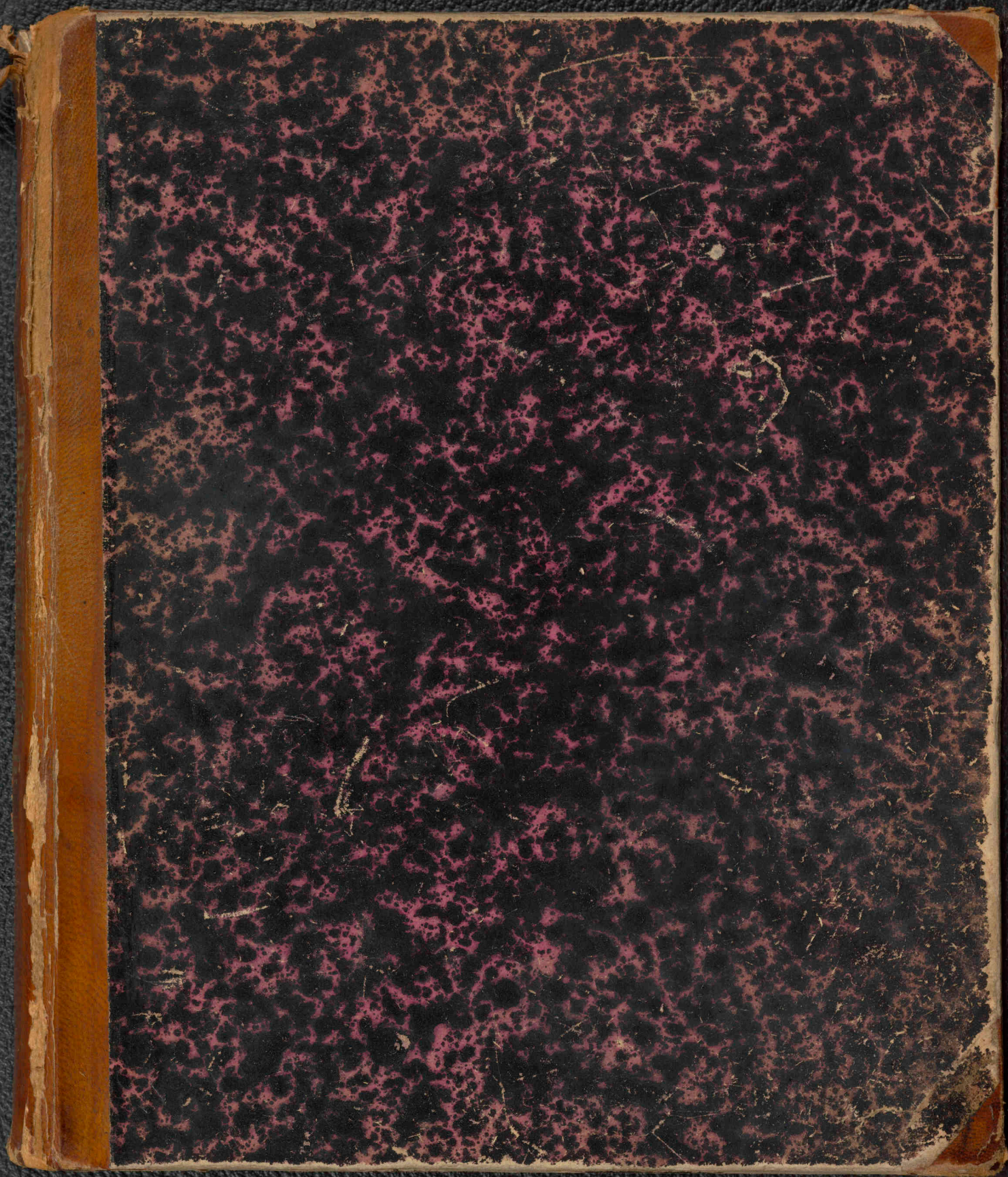
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Det kgl. Teaters Puffblåsararkiv. Nr. 784 a.

Det Kgl. Bibliotek

130024521045

3

2 Okt. Jahr 84
Kassero 1941
Kolja Jalenissen

Ungdom og Salskab
eller

List over List.

Syngestykke i to Akter.
Omarbejdet og lokaliseret
efter

Bouilllys Original: Une Folie
ved

N. T. Bruun.

Sat i Musik af Hr. Koncertmester Du Puy.

(Tekst = Bog.)

Personerne:

Gröndal, en gammel Maler.

Vilhelmine, hans Nynbling.

Rose, Glusar- Ritmester.

Johan, hans Tjener.

Poul, en gammel Karl i Gröndals Tjeneste.

Nikkel Madsen, en jydsk Bondeknøs,

Pouls Løsterson.

Frands Donnerschlag, Glusar.

Handlingen foregaar i Kjöbenhavn.

The first part of the paper is devoted to a general
 description of the country and its resources.
 The second part contains a detailed account of the
 various tribes and their customs.
 The third part is a list of the principal
 towns and villages.
 The fourth part is a list of the principal
 rivers and lakes.
 The fifth part is a list of the principal
 mountains and hills.
 The sixth part is a list of the principal
 islands and reefs.
 The seventh part is a list of the principal
 harbours and anchorages.
 The eighth part is a list of the principal
 trade routes.
 The ninth part is a list of the principal
 products and manufactures.
 The tenth part is a list of the principal
 occupations and professions.
 The eleventh part is a list of the principal
 religious and political institutions.
 The twelfth part is a list of the principal
 historical events.
 The thirteenth part is a list of the principal
 literary and scientific works.
 The fourteenth part is a list of the principal
 names and titles.
 The fifteenth part is a list of the principal
 dates and times.
 The sixteenth part is a list of the principal
 places and locations.
 The seventeenth part is a list of the principal
 names and titles.
 The eighteenth part is a list of the principal
 dates and times.
 The nineteenth part is a list of the principal
 places and locations.
 The twentieth part is a list of the principal
 names and titles.
 The twenty-first part is a list of the principal
 dates and times.
 The twenty-second part is a list of the principal
 places and locations.
 The twenty-third part is a list of the principal
 names and titles.
 The twenty-fourth part is a list of the principal
 dates and times.
 The twenty-fifth part is a list of the principal
 places and locations.
 The twenty-sixth part is a list of the principal
 names and titles.
 The twenty-seventh part is a list of the principal
 dates and times.
 The twenty-eighth part is a list of the principal
 places and locations.
 The twenty-ninth part is a list of the principal
 names and titles.
 The thirtieth part is a list of the principal
 dates and times.
 The thirty-first part is a list of the principal
 places and locations.
 The thirty-second part is a list of the principal
 names and titles.
 The thirty-third part is a list of the principal
 dates and times.
 The thirty-fourth part is a list of the principal
 places and locations.
 The thirty-fifth part is a list of the principal
 names and titles.
 The thirty-sixth part is a list of the principal
 dates and times.
 The thirty-seventh part is a list of the principal
 places and locations.
 The thirty-eighth part is a list of the principal
 names and titles.
 The thirty-ninth part is a list of the principal
 dates and times.
 The fortieth part is a list of the principal
 places and locations.
 The forty-first part is a list of the principal
 names and titles.
 The forty-second part is a list of the principal
 dates and times.
 The forty-third part is a list of the principal
 places and locations.
 The forty-fourth part is a list of the principal
 names and titles.
 The forty-fifth part is a list of the principal
 dates and times.
 The forty-sixth part is a list of the principal
 places and locations.
 The forty-seventh part is a list of the principal
 names and titles.
 The forty-eighth part is a list of the principal
 dates and times.
 The forty-ninth part is a list of the principal
 places and locations.
 The fiftieth part is a list of the principal
 names and titles.
 The fifty-first part is a list of the principal
 dates and times.
 The fifty-second part is a list of the principal
 places and locations.
 The fifty-third part is a list of the principal
 names and titles.
 The fifty-fourth part is a list of the principal
 dates and times.
 The fifty-fifth part is a list of the principal
 places and locations.
 The fifty-sixth part is a list of the principal
 names and titles.
 The fifty-seventh part is a list of the principal
 dates and times.
 The fifty-eighth part is a list of the principal
 places and locations.
 The fifty-ninth part is a list of the principal
 names and titles.
 The sixtieth part is a list of the principal
 dates and times.
 The sixty-first part is a list of the principal
 places and locations.
 The sixty-second part is a list of the principal
 names and titles.
 The sixty-third part is a list of the principal
 dates and times.
 The sixty-fourth part is a list of the principal
 places and locations.
 The sixty-fifth part is a list of the principal
 names and titles.
 The sixty-sixth part is a list of the principal
 dates and times.
 The sixty-seventh part is a list of the principal
 places and locations.
 The sixty-eighth part is a list of the principal
 names and titles.
 The sixty-ninth part is a list of the principal
 dates and times.
 The seventieth part is a list of the principal
 places and locations.
 The seventy-first part is a list of the principal
 names and titles.
 The seventy-second part is a list of the principal
 dates and times.
 The seventy-third part is a list of the principal
 places and locations.
 The seventy-fourth part is a list of the principal
 names and titles.
 The seventy-fifth part is a list of the principal
 dates and times.
 The seventy-sixth part is a list of the principal
 places and locations.
 The seventy-seventh part is a list of the principal
 names and titles.
 The seventy-eighth part is a list of the principal
 dates and times.
 The seventy-ninth part is a list of the principal
 places and locations.
 The eightieth part is a list of the principal
 names and titles.
 The eighty-first part is a list of the principal
 dates and times.
 The eighty-second part is a list of the principal
 places and locations.
 The eighty-third part is a list of the principal
 names and titles.
 The eighty-fourth part is a list of the principal
 dates and times.
 The eighty-fifth part is a list of the principal
 places and locations.
 The eighty-sixth part is a list of the principal
 names and titles.
 The eighty-seventh part is a list of the principal
 dates and times.
 The eighty-eighth part is a list of the principal
 places and locations.
 The eighty-ninth part is a list of the principal
 names and titles.
 The ninetieth part is a list of the principal
 dates and times.
 The ninety-first part is a list of the principal
 places and locations.
 The ninety-second part is a list of the principal
 names and titles.
 The ninety-third part is a list of the principal
 dates and times.
 The ninety-fourth part is a list of the principal
 places and locations.
 The ninety-fifth part is a list of the principal
 names and titles.
 The ninety-sixth part is a list of the principal
 dates and times.
 The ninety-seventh part is a list of the principal
 places and locations.
 The ninety-eighth part is a list of the principal
 names and titles.
 The ninety-ninth part is a list of the principal
 dates and times.
 The hundredth part is a list of the principal
 places and locations.

Skuepladsen forestiller i første Akt en Gade. Paa den ene Side Gröndals Hus med Jernstænger i alle Vinduene. Oven over Døren er et stort aflangt Vindu, hvoraf de tre Fjerde-Dele ere tilmurede, og den øvrige Fjerde-Del er forsynet med dobbelte Jernstænger paa Kryds. Huset er paa et Hjørne, og Vinduet vender lige imod Publikum. Bag ved Huset er et lille Strøde. Paa den anden Side af Theatret et Vortshus med Skildt over Døren.

I anden Akt forestiller Skuepladsen Gröndals Malerstue. Rundt omkring seer man Malerier, Tegninger, Statuer, Buster, store Kartons, Folianter, Hjelme, Kyradser, o. s. v. Paa den ene Side

staar et meget stort Maleri, som fore-
 stiller Kong Glabor, der modtager et
 Skjærf af Prinsesse Signe. Figurerne
 ere begge i fuld Legems Størrelse. For-
 an Maleriet en Forhøjning omtrent
 6 Tommer høj, 8 Fod lang og 2 Fod
 bred. En Piedestal, hvorpaa ligger et
 Stykke Marmor til at rive Farve paa;
 Stole; Borde. En Dør paa hver Side
 af Skuepladsen. I Baggrunden et stort
 Sag Vinduer; for den nederste Del af
 samme et kort grønt Gardin, som
 kan trækkes tilside.

Overture: 12 Min.

Förste Akt.

1ste Scene.

Rose (i Husar Uniform; strax efter) Johan.

Duet.

Rose.

Johan! - Johan!

Johan.

Men, Hr. Ritmester, vil De ikke være
saa god at sige mig, hvad alt dette
betyder?

Rose

(peger paa Gröndals Hus.)

Du ser jo det Hus der med færnstø-
gerne for Vinduerne?

Johan.

Man skulde næsten tro, at det var
et Statsfængsel!

Rose.

Der boer en berømt Maler. Jeg har
opdaget, at han er Formynder for
en ung ~~fader- og moderløs~~ ^{forældreløs} Pige, eller
rettere sagt, hendes Tyrann. Han skjæ-
ler hende for Alles Øjne, og hun maa
~~gjøre~~ ^{gjøre} ~~hans~~ ^{til} ~~hans~~ ^{hans} Model, naar han maler.
Paa alle de Malerier, hvor han vil
fremsstille et fuldkommen skjønt
kvindeligt Ansigt, seer man derfor

~~bestandig~~
ogsaa ~~stedse~~ Træk, som ligner hinan,
den. Aha! sagde jeg til mig selv: ~~den~~
~~me~~ Malers ~~ens~~ Nymdling ~~besidder~~ ^{sikkert} ~~forener~~ ~~vis~~ alle
de Yndigheder, som hans ~~lader~~ ~~sine~~
Pensel viser os; jeg vil see hende; jeg
vil trænge mig ind til hende, ~~til~~
~~Trods for den gamle Argus~~, og jeg vil
løse hendes Lænker! - Du vid jo nok,
Johan, at din Herre aldrig lader nogen
Lejlighed ubenyttet, til at hjælpe ~~de~~
ulykkelige Skjøn~~heder~~.

Johan.

Aha! ja, se nu begriber jeg, hvorfor
vi saadan over Hals og Hoved maatte
forlade vores forrige smukke, muntre
Logis, for at skjule os i denne Aftrog!
- ~~Men~~, Hr. Ritmester, er det da ikke

nok, at De bruger mig til Støver ef-
ter de Pigebørn De kjender? skal jeg
nu ogsaa opsnuse dem, De aldrig har
set? - ~~Men~~ ^{nu} ~~Lad~~, lad mig ^{nu} ~~engang~~ høre, hvad
det egentlig er De forlanger?

Rose.

For det første maa Du finde paa et
Middel, hvorved vi kan komme ind
i Malerens Hus.

Johan.

Hvad hedder han?

Rose.

Grøndal.

Johan.

Grøndal? - O, Herre! hvad tænker
De paa, at give Dem i Kist med den
Karl?

Rose.

Kjender Du ham?

him Johan.

Ja, blot af Rygtet. Det skal være den
huleste Skjalm, den mest underfundi-
ge Krabat, De nogensinde har set.

~~Virkelig?~~

Rose (med Munterhed.)

~~Alvorligt talt?~~

Johan.

Han har Gjere som en Falk! -

Rose.

Destobedre!

Johan.

Hans Næse er saa fin, at han kan lug-
te en Elsker en Mil borte.

Rose.

Glerligt! - Det er just det ~~Plags~~ Ljen.

Uder jeg har Lyst til at kjæmpe imod!

Johan.

De lider Skibbrud, Herrer!

Rose.

Saa ^{blev} ~~var~~ det ^{ogsaa} ~~da~~ første Gang.

Johan.

Jeg siger Dem det forud; De lider,
min Ljæl, Skibbrud!

Rose.

Ja, ja!

~~Jem! saa ^{tager jeg den Fornøjelse med} morer jeg mig, og det er
dog altid noget vundet. Jeg har va-
ret udenlands med min kjække gam-
le Onkel, Generalen, som jeg engang i
Tiden skal arve, vi har høstet Glæder
og Ære i Krigen sammen, og kommer
nu her tilbage til Danmark. Jeg er
ikke skabt til at leve i Uvirksomhed,~~

~~og for ikke at blive vant af med at~~
~~stride, har jeg sat mig for, idelig at~~
~~føre Krig med disse barske gamle For~~
~~myndere, som tror at kunne skramme~~
~~Amor med en rynket Pande. Jeg ned~~
~~lader mig ikke til de enfoldige frygt~~
~~somme Jeronimusser, som strax løber~~
~~lige i Falden; nej, for at blive bearet~~
~~med et Angreb af mig, maa man have~~
~~Ben i Panden, være snu, have Karak~~
~~tér, kort sagt: kunne møde Intrige~~
~~med Intrige.~~ Det, Du fortæller mig
 om den gamle Maler, henrykker mig ^{netop} og
 opflammer mit Blod. Jeg brænder af
 Longsel efter at ^{have en Dyst} ~~maale mig~~ med ham,
 og det er en afgjort Sag: han skal be
 sejres!

Johan

Nen, Herre, er De ogsaa vis paa, at
den Skjønne - som De aldrig har set! -
har Lyst til at spille med i vores
Komedie?

Rose.

I Laar hørte jeg hende synge en ^{skøn} ~~sak~~
~~ker~~ Romance inden for Vinduet, ~~der~~
~~med fernstangerne for;~~ - (han peger op
til Grøndals Hus) - jeg gjeretog Omkve-
det; hun begyndte ^{hva mig} ~~eggen~~, og af den
Følelse, den Tyrighed, hvormed hun
sang, slutter jeg ~~med temmelig Vis-~~
~~hed~~, at den klagende Due ~~har~~ ~~intet~~
~~andet~~ ^{ikke har} ~~intet~~ andet ~~Priske~~ ^{har}
end at tage Flugten!

Johan.

X Naar saa er, (saa lad os) ikke spilde
et Øjeblik! (i en bestemt Tone) Fra
denne Kant er Fæstringen utilgængel-
lig; jeg vil først examinere Omegnen
en Smule, afstikke vore Approche-Lini-
er og vore Forsvars-Linier, kort sagt:
~~forsikre~~ mig det Sted, hvor vi kan
skyde Breche, og naar det er gjort,
kommer jeg strax tilbage og aflægger
Rapport.

Rose.

Brug al din List og husk paa, at jeg
venter Dig med Utaalmodighed. X

(Johan gaar ud i Baggrunden af Sku-
epladsen og betragter Gröndals Hus me-
get nøje.)

Rose (alene.)

Side 26

Recitativ og Arie.

Frisk! for at naa mit Maal jeg alt vil vove!

(han ser Johan komme.)

Naa, Johan! hvad har Du ^{set} opdaget?

Johan (kommer hastig ind)

Et Par Vinduer i Stue-Etagen uden
Jernstænger) og ikke ~~meget~~ ^{alt} højt fra
Jorden.

Rose.

Uden Jernstænger!

Johan.

For det ene Vindu hænger der et
grønt Gardin -

Rose.

Det maa være Gröndals Malerstue.

Johan.

Det vender ud til det øde Stræde, hvor ingen gaar forbi; det er just et prægtigt Sted til at anlægge vore Batterier paa!

Rose.

Ypperligt!

Johan.

Men, Hr. Ritmester, dersom vor store Plan nu virkelig lykkes? --

Rose.

Det haaber jeg, at den skal.

Johan.

Og vi trænger ind i den fjendtlige Fæstning? --

Rose.

Det er jeg vis paa!

Johan.

Og vi, kort sagt, erobrer det kostbarreste
Bytte: Myndlingen! - hvad vil De saa
gjøre med hende?

Varsel th. Tende! (K. L. Signal)

Rose.

Derksom det, imod min Forventning,
skulde være et stakkels ^{ensfaldigt} frygtsonst Pige-
barn, der ikke ~~kunde~~ tælle til fem, saa
giver jeg hende strax tilbage til hendes
kjære Familie, uden paa nogen Maade
at tage Løsepenge. Men hvis Myndlingen
derimod er hvad jeg haaber og tror:
en Forening af Ynde, ^{og} ~~af~~ Elskværdig-
hed, ~~af~~ alle Fuldkommenheder og et
Offer for tyrannisk Skinsyge, saa skal

19.
kun finde Tilflugt hos mig. Jeg ~~fører~~
~~ger~~ hende til min Onkel - og gifter
mig med hende!

Johan.

De, Hr. Ritmester? det er aldrig mu-
ligt!

Rose.

Og hvorfor ikke? Jeg er ked af alle
disse Intriger, ~~hvormed~~ ^{ikke} Hjertet slet
~~ikke~~ ^{med} har at bestille, jeg føler, at det
² ¹ er kun i Kjærligheds ^{ens} Arme man kan
finde den sande Lykke. (Man hører
nogle Toner paa Klarpe.) ^{Musik} Sluk t.h.

2den Scene.

De Forrige. Vilhelmine (inde i Grøndals Hus.)
Efter Forspillet! Rose.

Det Præludium var dejligt!

Johan.

Det er vist den skjønne Ubekjendte.
 (Kan hører Ritornellet til den følgende
Romance.)

Rose.

Sys! X

Vilhelmine.

(indenfor uden at ses.)

Romance.

1ste Vers.

Jeg er endnu i Livets Vaar;

2de Vers (se Noterne)

Rose.

Ilvilken klar og bøjelig Stemme!

Johan (gjentager Lungen.)

"Jeg er endnu i Livets Vaar; -"

Rose.

Hvilken Smag! hvilket Foredrag!

Johan (som før.)

„Men venneløs jeg her maa klage! —“

Rose (til Johan.)

Sie dog stille!

Vilhelmine

~~deres~~

2 det Vers.

Skal jeg ukjendt med Ungdoms Lyst

~~X Eftersindstus~~

Rose.

Kunde jeg blot faa ~~at se~~ et Glimt af
hende ~~at se~~

Johan.

Jeg tror, at det er umuligt for hende

at naa op til Vinduet.

Rose.

Hvor jeg brænder af Længsel efter at see hende! - Kun en smuk Pige kan have saadan en Stemme!

Johan.

Ja, naturligvis!

Rose.

Jeg forestiller mig allerede det nydeligste lille Ansigt! det mest tillokkende Væsen af Verden! - Ja, min kjære Hr. Berens Grøndal! selv om De var hundrede Gange frygteligere, end Helvedes Bevogter, hvis Navn De har faaet, saa -

Johan (afbryder hende.)

Saa skal vi love Dem, at man ikke ustraffet skjuler en smuk Pige for saa

danne Folk som ~~es~~! Bi kun, ~~vi ta-~~
~~les ved~~! - Hr. Ritmester, gaa De nu
~~hæl~~
~~eggen~~ ind i Værtshuset, og læg Planen
 til Angrebet. (~~De er Reserve-Korpset!~~)

Jeg vil imidlertid prøve paa en lille
 Skjermnydsel, og jeg haaber nok -

Rose.

(peger hen paa Gröndals Hus.)

Døren bliver aabnet.

3^{die} Scene.

De Forrige. Gröndal (kommer ud af
Huset, og lukker Døren i Laas efter sig.)
Poul (følger efter ham, og har et blaat
Forklade for.)

Johan (sagte.)

Det er ham!

Rose (sagte.)

Lad os gaa lidt ind. (De gaa ind i Værts huset.)

(~~Indtræder~~)

Gröndal (peger paa Rose,
som han har betragtet i Forbigaaende.)

† Hvad var det for en Officér?

Poul.

Hvor ved jeg det. - Gud skal vide hvor, for han gaar her og snuser omkring saa tidlig paa Morgentunden. -

Gröndal.

Det er nok atter en Sommerfugl, der vil have sine Vinger brændte! -

Poul.

Man maa tilstaa, Herre, at De har viist en Pokkers Hob Vintervejen. Det er som om De kunde lugte dern en

Skil borte!

Gröndal.

Jeg kan ikke være nok paa min Post!
Fra den Tid af, da min Løsters pludselige Død gjorde mig til Formynders for hendes salig Mands ~~djelige~~ Broderdatter, er det ~~net~~ som om enhver fandt Fornøjelse i at pine og plage mig!

Poul.

Men hvorfor Djævelen falder De ogsaa paa at forelske Dem i saadan en overgiven Løs? - Det er mig Stakkelt det gaar ud over! - De var bestandig bange for, at Deres Tjenestefolk skulde bedrage Dem, og derfor har De givet Dem allesammen Afsked undtagen

mig. Før havde jeg dog intet andet at tage vare, end at rive Farve; men nu! - nu er jeg bleven Portner, Tjener, Taffeldækker, Kok, Glushormester, og jeg véd ikke hvad!

Rose.

(i Værtshusvinduet tilligemed Johan.)

Lad os høre efter hvad de siger.

Toul.

Atk ja! ja! ja! - Naa, Herre, skal jeg da nu gaa hen i Herberget?

Gröndal (afbryder ham.)

Ja, og spørge: om Hr. Kaisermann, Malerihandleren fra Wien -

Rose (sagte til Johan.)

Kaisermann!

Gröndal (bliver ved.)

- ikke er kommet dertil i Gaar Aftes,
 som han skrev mig til i sit sidste Brev.
 Du maa blive der til han er ~~op~~^{op}staaet og
 paaklædt, og bring ham saa selv hjem
 i min Malerstue; hører Du? -: Du skal
selv bringe ham! Vagt Dig vel, at Du
 ikke tager fejl af Manden.

Poul.

Det har ingen Nød! - Kaisermann? -
 hvad er det for En? - hvordan ser han
 ud?

Gröndal.

Det maa vor Herre vide! jeg har aldrig
 set ham.

Poul.

Hvor gammel kan han vel omtrent være?
 Saadan paa en Slump

Gröndal.

Hm! fyrgetype Ar, tænker jeg.

Poul.

Ja, saa vil jeg da gaa. - Men, Herre, er det forsigtigt gjort, at vi gaar saa, ^{saa} dan begge to ^{saa} ud paa engang? Jomfru Vilhelmine -

Gröndal (afbryder ham).

- ligger i sin sødeste Lønn. - Jeg vidste jo, at jeg i Dag var nødsaget til at gaa op paa Salonen, for at ^{saa} ~~lade~~ mit sidste Maleri ^{hængt af} ~~sætte~~ i det fordeelagtigste Lys; derfor ^{arrangeret sig en lille Strid} ~~klamredes~~ jeg med Vilhelmine lige til Klokken fem i Morges, og nu ^{var hun} ~~kan hun~~ ^{lygt sig til at blive overfalden} ~~ikke~~ ^{kan} ~~gjøre~~ andet, medens jeg er ude, end hvile sig efter den Dyst! - Jo! jeg er en gammel Tiffikus!

Poul.

Javist! De har studeret det Fine af
 Konsten. (~~Billetten kommer til Lyne~~)
 (Man ser en Billede, hangende i adskillige
Paand, der ere bundne det ene ved det
andet, blive hidset ned fra det aflange
Vindue langs ad Muren.)

Gröndal.

Min gode, ærlige Poul! ~~hvad~~^{hvor} det er Ska-
 de, at Du bliver saa gammel - ~~din høje~~
~~Alder~~ - dit Lyn bliver hver Dag svagere,
 og Du hører heller ikke saa godt som
 før! - (Poul faar Øje paa Billedden.)

Det er ogsaa derfor, jeg har besluttet
 at lade din Løsterson komme herover
 fra Jylland; han skal rigtig nok være
 meget ^{indskrænket} ~~enfoldig~~, men -

Poul (stödt.)

Saa mit Lyn bliver hver Dag svagere
og svagere, mener De?

Gröndal.

Naa, naa, jeg havde jo slet ikke i Lunde
at fornærme Dig!

Poul

(i samme Tone, medens han bestandig hol-
der Øje med Billetten, som lidt efter
lidt hidses længer ned.)

Vaar man hører Dem tale, saa skulde
man tro, at jeg var baade blind og döv!

Gröndal.

Ik nej, det siger jeg jo ikke!

Poul.

Men De? De mærker alleting! gjør
De ikke?

~~men~~ Gröndal.

Hvad vil Du sige med det?

Poul.

De som tror, at Deres Myndling sover,
imidlertid -

Gröndal.

Forklar Dig dog tydeligere!

Poul (peger hen paa Bil-
letten, som i dette Øjeblik er tre Fod fra Jorden.)
Se engang derhen!

Gröndal.

Himmel!

Johan. (sagte til Rose.)

Den var til os! - Fordömt! (De gaa
fra Vinduet.)

Poul.

Husk nu vel paa en anden Gang, at mi,

ne fjere, trods mine 70 Aar, ere ligesaa gode som Deres, og ^{lidt til} vel det!

Gröndal.

(er gaaet hen til sit Hus.)

Jeg maa være varsom ^{med} ~~i~~ at løse Billetten af; saa tror hun, at den er kommet til den, som skulde have den. —

(Hun kommer tilbage med Billetten.)

Mon den skulde være til den Officer, som var her før? — Hvordan Djevlen har hun kunnet naa op til Vinduet? — Men jeg maa læse den!

Rose

(lader sig se i Værtskuldøren.)

Sys! vi maa høre efter. (Hun og Johan gaa over Skuepladsen, og blive staaende paa Hjørnet af det lille Stræde.)

Gröndal (bliver forrest
paa Skuepladsen, og læser Billetten hastig:)
 „ Den Deltagelse, De synes at yttre for
 „ min Skjæbne, giver mig Mod til at
 „ skrive denne Billet; jeg hidser den ned
 „ ved et Baand, og jeg venter Deres Svar
 „ paa samme Maade - ” (Rose tager ha-
stigt sin Brevtaske op, river et Blad ud
af den, og sætter sig i Lave til at skrive.
Gröndal læser:) „ Underret mig om
 Deres Navn - ” (Rose skriver. Gröndal
ser paa Billetten) Hm! hm! det er
skrevet med Blyant, og i saadan en
Hast, at man neppe kan læse det! -

Poul

(har taget sine Brillen op.)

Lad mig engang se - (han læser ogsaa:)

„ om Deres Hensigter - ”

Poul.
Grøndal

Grøndal

(bliver ved at læse.)

„ Om Deres Hensigter, og hvad Haab jeg
„ tør nære. - (Rose bliver ved at skrive.)

„ Jeg bliver indesluttet af en - af en - ”

Poul (læser igjen.)

- „ af en afskyelig naragtig Argus - ” -

(Grøndal stamper med Foden.) Ja, det
staar der Herre! ^{afskyelig og} naragtig!

Poul.
Grøndal

(bliver ved.)

- „ en sand Cerberus, men hvis Starvaa,

„ genhed man dog vel kunde narre, naagtet

„ han tror sig listigere end alle andre - ” -

Grøndal

Ja, det skal vi faa at se! Blev ved!

Poul.

Blev dog ved!

Poul
Grøndal (læser igjen.)

" Min Fader er død. Jeg har Sormue, er
 " tyve Aar gammel, og har et Udseende,
 " som Folk finder ganske ^{skrækkeligt} tækkeligt. Jeg
 " siger Dem forud, at jeg er meget over,
 " ^(Ja det skal Gud vide) given. Jeg har en Sluntherhed, ^(Ja det har vi vel alle sammen) som brod
 " ser al Modgang, og især har jeg et godt
 " Hjerte, som jeg tilligemed min Haand
 " tilbyder den, der vil befri mig af mit
 " Slaveri. " Vilhelmine.

Rose (sagte.)

Indtagende Glut! — (han og Johan nær
me sig, og lytte efter med megen Opmærk
somhed.)

Grøndal.

Her er endnu et Postscriptum! — (Han
læser ogsaa dette meget hurtigt.) " Her

„Morgen kan vi ved Hjælp af dette Baaud
 „meddele hinanden vore Tanker, og hvor-
 „vidt vor Plan er lykkedes. Skynd Dem
 „at binde Deres Svær fast ved Baaudet,”
 „~~at binde Deres Svær fast ved Baaudet,~~”
 (Rose flyer Johan sin Billet, og Johan
binder den fast.) - „og advar mig ved
 „et eneste Klap i Flaanden - ved t ~~en~~
 „ste Klap i Flaanden, naar jeg uden Ta-
 „re kan hidse det op igjen.” (Gröndal
bliver et Øjeblik staaende ganske stil-
le med Øjnene fæstede paa Billetten.)

Johan (sagte til Rose.)
 Det er umuligt, at give Signalet uden
 at de mærker det.

Gröndal
 (sér stedse paa Billetten.)

baade

Hun har ~~Indbildningskraft~~, Phanta-
si og Kjækhed! -

Rose (sagte til Johan.)

Hvordan skal vi bære os ad?

Gröndal. (som før.)

Fordömte lille ~~Skjælm-mesterske~~! - o,
men ogsaa indtagende lille ~~Skjælm-mester~~
~~ske~~! -

Poul

Efter alle de utallige Pudser hun har
spilt Dem, kan De endnu -

Gröndal (afbryder ham.)

- Ak! elske hende højere end nogen,
sinde før!

Poul:

(slaar Hænderne sammen.)

Ak, Hr. Gröndal! Hr. Gröndal! jeg

ynkes ^{over} Dem! (I dette Øjeblik bliver
Roses Billet hidset op og trukket ind
af Vinduet.)

Johan (sagte til Rose.)
Bravo! Lykken er med os!

Rose (sagte.)
Lad os ikke spille et Øjeblik! (de liste
sig ind i Værtshuset.)

4de Scene:

Gröndal. Poul.

Poul.

~~Men betenk dog, at Deres Nynlings
Ungdom -~~

~~Gröndal (fyrig.)~~

~~Er Yndens og Skjønhedens Aarstid!~~

~~Poul.~~

Glen er saa vild, saa overgiven! - det

er en egensindig lille Satan, som ikke holder op, førend hun har gjort os begge to gale!

Gröndal.

Hold Du nu op med din Snak! vi maa handle, det er bedre! — (Han gaar hen til det Sted, hvor Billetten hang.) ~~Sott!~~ Vilhelmine har allerede trukket sit Daand op igjen. Ha! ha! ha! Hun tænkte nok, at hun skulde finde Svar paa sin kjæle Billet! ha! ha! ha! ha! — (Han gaar atter frem paa Skuepladsen og betænker sig lidt.) Hm! Sedlen var vist til den Officér, som gik her og snusede.

Poul.

Svor De det?

Gröndal (stedse grundende.)

Han gik der ind i Værts huset. - Man
 maa paa en ^{mild} god Maade søge at erkyn-
 dige sig om dette unge Menneske. -
 Jeg maa se ham engang nær ved, uden
 at han mærker det, og naar jeg først
 ret har studeret hans Ansigtstræk, og
 hans Væsen, ~~ja, endogsaa~~ hans Måde,
 saa kom an, Hr. Husar! De skal fin-
 de Mand for Dem!

Poul (sagte.)

~~Fanden~~ staar i ham! Se hvor gal
 han er! han er riist ^{spirantende}

Gröndal.

Min ærlige gamle Poul! gaa Du op
 paa Vilhelmines Kammer; luk alle
 Dørene godt i Laas, især den som ven,

der ud til Forstuen; og staa saa Skild,
vagt udenfor indtil jeg kommer hjem.

Poul.

Skal jeg da ikke gaa hen og sé om min
Löstersön? - Herre Gud! jeg har ikke
set ham siden han ikke var større
end som saa. Han kommer hertil
Klokken ni med Kalveroguen, som
tager ind i de tre Hjorte.

Gröndal

(ser paa sit Uhr.)

Klokken er ikke saamange endnu; vi
har Siden for os; - desuden har din
Löstersön jo faaet min Adresse, saa
han véd hvor han kan finde Dig. -
Skynd Dig nu op til min ~~skjelmæske~~
Nyndling, Poul! og lad ingen komme

ind, hvem det ^{saa end} ~~endogsaa~~ er!

Poul.

Hr. Kaisermann,
Ikke engang ~~den tydske Maleri-~~ Handler,
hvis han kom?

Gröndal.

Ingen, hvem det ^{saa end} ~~endogsaa~~ er, siger jeg
Dig! Ingen! (Han lader Poul gaa ind,
og lukker Døren i Laas efter ham.)

5te Scene.

Gröndal (alene.)

Aha! min gode Hr. Officer! De vil bin-
de an med mig? Ha! ha! kom kun!
jeg lader mig ikke skræmme!

Aria.

Side 39

Var Du end snu som Tanden,

(gaar.)

6te Scene.

Johan (lader sig først se i Værts husedø-
ren, og følger Grøndal med Gjæne ind,
til han er borte; han vinker ad) Rose,
 (som lidt efter kommer ud forklædt som
Kaisermann med Hlat, Stok, Paryk og
Frakke.)

Johan

(gaar frem paa Skuepladsen.)

Godt! han gaar til Salonen!

~~Han gik op paa Salonen~~

Rose.

(retter endnu paa sin Paaklædning.)

Disse Klæder, ~~og denne flasket~~ som Du ved jeg har brugt
 paa Maskerade, kommer mig ypperlig
 tilpas! Se'r jeg ikke livagtig ud som
 en agte Wiener Spidsborger?

Johan.

De tror altsaa ~~fuldt og fast~~, at han vil antage Dem for Maleri-Handleren Kaisermann; ~~som han venter?~~

Rose.

Han siger jo selv, at han har aldrig set ham, ~~og tror, at han er kommen hertil i Gaar Aftes.~~ (hurtig) ~~Jeg flyver~~ ^{nu gaar} ~~i Helene paa den gamle Berberus!~~ ^{ogsaa} Jeg gaar op paa Salonen, bliver staaende nedsænket i Beundring og Glæde for et af Gröndals Malerier, henverder mig til ham selv, for at spørge, hvem Mesteren er; han nævner sig, jeg siger, at jeg er Kaisermann; han tager imod mig med den største Tillid af Verden; og Amor sørger for Resten! (han
god morgen)

løber ud ad samme Vej som Grøndal.)

7de Scene.

Johan (alene.)

~~Børnede af Kjerlighed til et Ansigt,~~
~~som han ikke har set undtagen paa et~~
~~Maleri: ha! ha! ha! hvilken Falskab! -~~
 Jeg er bange for, at han ^{i Stedet for} forsnækker sig
 og vækker Malerens Mistanke; den gamle
 Ræv er ~~fin~~ ^{smu!}! - Men førend man driver
 dette Eventyr videre, var det dog nok
 ikke af Vejen at tænke en ^{lille} Smule paa
 sin egen Fordel: - Dersom min Herre
 egter Myndlingen, saa bliver han ^{stikket} kan-
~~ske~~ ^{sat} ^{sikkerlig} sindig og adstadig; jeg mister ^{det de fleste} In-
 trige-Departementet, og saa er jeg i
 Bund og Grund ødelagt! - Men paa
 den anden Side; den ^{skønne} smukke Ubekjendte

er ung og siger selv, at hun er lystig
 og overgiven; hun ^{har godt Anlæg til Kærlighed} ~~er lidt koket af Mæle,~~
^{Pudserier} ~~ser~~, min Herre bliver jaloux; han beta-
 ler mig for at passe paa Fruen; Fruen
 betaler mig endnu bedre for at holde
 reen Mund; mine lovlige Sportler for-
 dobbles, og uden engang at regne Brude-
 gaven med, kan jeg snart sanke mig
 saameget ^{saameget} at jeg kan sette Bo og leve
 honet. ^{dyd} ~~jo! jo! Alting vel overlagt,~~
~~vil vi belejre og bombardere den frygte-~~
~~lige Mæle, og naar vi kommer tilbage~~
~~fra det mærkværdige Slag, saa hviler~~
~~vi os ud paa vore Laurbær!~~

Aria. ~~X~~ Side 47.

God Nat, Kabaler, List, Intriger!

X Men jeg hører nogen! - (Han ser ud af Kulissen bag ved Gröndals Hus.) Hvad ser jeg! - Det er Formynderen Arm i Arm med min Herre! (Den Samle taler meget mild og galant til ham!) Han maa være løbet i Snaren. Jeg maa ^{selv} søge at jeg kan ^{komme til at} høre Samtalen, - og dog være usynlig! (Han skjuler sig først bag Hjørnet af Gröndals Hus, og smutter siden om i det lille Stræde.)

8de Scene.

Rose og Gröndal (komme ind Arm i Arm.)
Johan (paa Lur.)

Gröndal.

Saa det er Dem, min gode Hr. Kaisermann!

Rose.

Ja, mein Herr!

Gröndal.

Hvor det fornøjer mig at se Dem!

Rose.

Ich meinerseits – ich har auch immer
haft en ganz unovervindlich Sehnsucht.

Gröndal.

Det er Deres Omhu, jeg har at takke
for, at mine Malerier har saa stor Af-
sætning og gjør saamegen Lykke i Tysk-
land.

Rose.

Ach! mein lieber Hr. Grøndahl, det
er min største Fornøjelse, wenn jeg kan
diinne Leute von Talent und Genie! –
Ach! jeg ser noch Deres Danae! das
ist ein sublimes Stück! Jeg kan den
Maleri gar nicht vergessen!

Gröndal.

Ja, jeg mærkede strax, at De betragtede det med Enthusiasme. Jeg tror selv, at det er lykkedes mig ret godt.

Rose.

Das ?! — Ob det er likkedes Dem? — Mein Gott! der Anstrich er so originell, so dreist! — und dann den Ild, den Ensemble! das ist' was ganz deliciöuses! — Aber, hvor wohner De denn?

Gröndal

(peger paa sit Hues.)

Der. — Har De ogsaa lagt Mærke til den sidste svage Kamp, til denne Læring af Blufærdighed — ?

Rose.

Nichts entgaar mig, das kan jeg Dem

forsikkrø - und besonders Høfedit -
 (med Fyrighed) - O, Høfedit! - das ist
 nach einem charmanter Model!

Grøndal.

Disse elskovsfulde Arme - disse attraa-
 ende og skjælvende Hænder!

Rose.

Det er Natduren selvst!

Grøndal.

Og hvordan synes De om Stillingen?

Rose.

Gut! sehr gut!

Grøndal.

Og de Azurblaa Skyer? - og Guldregnen?

Rose.

Gut! alles gut! sehr schön! - Aber,
 mein Herr Greendahl, um at snakke,

ke meer bequemer von den Mahler,
kunst, so lat uns enjank gaa ind in
min Flerre sin Hus!

Gröndal.

Nen, siig mig: hvor kunde De komme
ind paa Salonen saa tidlig?

Rose.

Da jeg er en fremder Künstler —

Gröndal.

Ah! ja, det er sandt!

Rose.

Jeg hatte en stor Ungeduld at kenne
die neue dänische Producte im Reiche
der Kunst — (meget paastrængende) Aber,
jeg bitter Dem, Hr. Grøndahl, lat uns
nun gleich gaaen ind! Ich brenne von
Begierde Ihre Mahlerstube zu sehen!

Gröndal (sagte.)

Det er besynderligt, hvor paatrængende han er!

Rose (sagte.)

Jeg tror han betænker sig!

Gröndal (sagte.)

Slon det ogsaa er den rigtige Kaiser, mann? - Jeg maa komme efter om min Mistanke er grundet. - (højt og med Glensigt.) Hvor fordelagtig De har solgt min Triadne!

Rose.

Ihre Triadne - ja, aber was das auch ein Meisterstück er! - ein ^{ganz famos} wahres Ehe, ~~tefre~~!

Gröndal.

Syve tusinde Gylden - og det imod kon,

tant Betaling!

Rose.

Den Theseus allein - han var werth
alle Bengene.'

Gröndal.

Kjöberen - nu har jeg rent glemt, hvem
det var! - Var det ikke Erke-Hertugen-

Rose.

- Von Bayern.

Gröndal.

Ah! ja rigtig! nu husker jeg det og,
saa! Erke-Hertugen af Bayern! (sted-
se med Hensigt.) Og min Venus, hvem
har De solgt den til?

Rose.

Deres Venus, Hr. Greendahl - til den
Ertz-Bischoff von Kölln!

Gröndal

(gjør sig Umage for at tvinge sig.)
 O, Snak! De spøger!

Rose (urolig.)

Warum das, mein lieber Herr? - hvor,
 for?

Gröndal.

Jeg havde malet Naturen aldeles uden
 Flør - og en Erke-Bisp -

Johan (afsides.)

Au!

Rose.

(har imidlertid fattet sig igjen.)

Ja, in Beginnelsen machte seine Emi-
 nentz ogso einige Schwierigheter, aber
 han kunde doch ikke modstae den Cor-
 rection in der Anlage, und den - wie

die Franzosen sagen - Frechéer in dem
Colorit!

Gröndal.

Og hvad fik De da vel for den? -

Rose.

Do Dusent Gilder.

Gröndal.

Som De bringer mig?

Rose (hastig.)

Ne, ne! in vier Monaten bezahlbar.

Johan (afsides.)

Meget forsigtigt!

Rose.

Aber die Benge er ganz sikke.

Gröndahl.

O, jeg sværger Dem til, jeg er heller
slet ikke urolig for dem. - Men, paa

af nogeting! - Se'r De ham ikke tyde-
lig for Dem?

Johan (sagte.)

~~Iskue det vel til~~
Hvad Djæveln bliver deraf?

Gröndal.

Min anden Person, det er en ung Spring-
fyr - ret en Hugaf i Kjærligheds In-
triger! - en vakker Skabning, - et kjönt
Ansigt - og et Par Øjne, som just ikke
lader til at være nøjsomme; - jeg har
Modellen ^{ganske} ~~tat~~ herred! - Den unge ind-
bildske Glerre har sat sig for, at han
vil snige sig ind i Malerens Hus, og
for at opnaa dette har han - med me-
gen Behandighed - forklædt sig som en
tydsk Maleri-Handler; men den gamle
Krabat, som er vant til at opsneise al-

le Galaner, han tror, at kunne mærke
 en Snare, og for fuldkommen at over-
 tyde sig derom, saa taler han til min
 gode Spradebasse om en Triadne - (med
Munterhed) - som han aldrig har ma-
 let! - om en Venus, ^{som} ~~hvor~~ paa han al-
 drig ^{har tænkt} ~~har tænkt~~ ^{paa!} - (han ser stift paa
Rose og peger paa ham.) Det unge Men-
 neske er forvirret og befippet - (han
skoggerlér.) - Naa! hvad synes De om
 mit Maleri? - finder De ikke, at Em-
 net er - pikant nok? -

Rose (sagte.)

Pikant - netop det rigtige Ord!

Johan (sagte.)

Nu er alting forloren! (han smutter
om i det lille Strade.)

Rose (höjt.)

Aber, mein lieber Hr. Greendahl! jeg
kan Dem schwöre -

Aspen Springet Gröndal. (alvorlig.)

Naa, naa! hold kun op at tydskes! -
De er ikke andet end en forklædt Elsker.
- (Hun gaar nærmere hen til ham og be-
trakter ham nøje.) Ja, endskjönt jeg
ikke har set uden et Glimt af den
Officér, som før gik her og snusede om
mit Hus, saa har jeg dog en stærk For-
modning om: - at det er Dem!

Rose

(søger at skjule sig, og siger i sin naturlige
Tone.) Hvem? jeg! -

Gröndal (ser nøjere paa ham)

Vetop Dem! - jeg maa tilstaa: Angre,

bet er raskt og dristigt. Jeg forlader
 Dem her paa Gaden, og gaar op paa La-
 deren. Jeg er neppe kommen ind, førend
 jeg finder denne forkladte Hr. Kaisermann
 staa nedsjunken i Henvrykkelse ved at
 betragte min Danae. De siger mig
 Smigrerier, De vikler mig ind i Lar-
 net med saadan en Snedighed - ! - ja,
 jeg maa tilstaa det: jeg troede virkelig,
 at De var Tydskeven Kaisermann, men
 dengang jeg mærkede, at De var saa
 forhippet paa at komme ind i mit
 Hus - (Rose bider sig i Tænderne) -
 saa fik jeg paa engang Øjnene op! -
 Vaar De ellers en anden Gang, min
 snedige Hr. Forfører, vil bevise mig
 den Ære at ^{prøve sig} maale Dem med mig, saa

søg bedre at skjule Deres Ønsker, at
 undvige mine Spørgsmaal, ~~om muligt~~
~~endogsaa at holde hvert Aandedrag~~
~~tilbage, og især - (i en alvorlig Tone) -~~
 det beder jeg Dem om i ~~Læderens~~^{Lighedens} (Navn
 - (leende) ikke mere at sælge mine nøgne
 - (i tysk Dialekt) - Færusser til den
 Ertz-Bischoff von Cölln! (Han gaar ind
i sit Glas med Skoggerlatter, og lukker
Døren i Laas efter sig.)

9de Scene.

Rose (bliver staaende ganske modfalden.)
Johan kommer frem, da Gröndal er gaa-
et ind.)

Johan
(efter et Ophold.)

Ø

Naa, Herre?

Rose.

Hvor trædske han vidste at lokke mig
i min egen Fælde!

Johan.

Jeg sagde Dem det jo forud: det er
en utilgængelig Fæstning. Sro De mig,
Hr. Ritmester, lad os slaa en Streg over
vor Belejrings-Plan! Fjenden er ~~alt~~,
for mægtig.

Rose.

Du har desværre Ret, Johan! Jeg tror,
at vi nødes til at slaa Retraite. Men
— Vilhelmine maa dog være ubeskrive-
lig dejlig! ~~(for at hør Replikken)~~

10de Scene.

Rose. Johan. Nikkel Nadsen (med en
gammel Vadsæk og nogle Byldter under

Armene, og med to Breve i Haanden.)

Mikkel.

(i Baggrunden af Skuepladsen.)

Su! hvilken farlig stur By æ' det
hier! En æ' it' snarer kommen udaf
jens Laad', saa find' man strax en an-
nen.

Rose

(til Johan uden at se Mikkel.)

Og skulde jeg forlade hende saaledes
efter mit Svar og det Haab jeg har gi-
vet hende? aldrig

Mikkel (til Rose og Johan.)

Med Forlov, I to goe Herrer -

Rose (siv flygtig paa

ham og vender ham derpaa Byggen.)

O, gaa Fanden i Vold!

Mikkel

(sagte, og grinende i Skjægget.)

Gudfæer Poul har skröven hjem, at
hans Husbonde hvar en möy hidsig
og hvansk'lig Mand! tu, kan hvar,
at det hier e ham!

Johan.

(til Mikkel, som atter nærmer sig.)

Hvad vil Du?

Mikkel.

(U' det hier it' Surenbuske-Laden,
hvad?

Johan (vranten.)

Vaa! og hvad saa mere?

Mikkel.

(viser ham det ene Brev.)

Hvil I it' sey må, hvor den Mand

boer, som staar po det hier Brøv?

Johan (læser.)

„Til Velædte Hr. Gröndal, boende i No.
43 i Tornebuskgade i Kjöbenhavn.“

Rose.

(til Mikkel med Hensigt.)

Hvad vil Du hos Hr. Gröndal?

Mikkel (grinende.)

Død og Pøls'! a a it' min Lufdærs
Ludson? Kjender I it' Poul Chrestes-
sen, som river Lærre hos Hr. Gröndall,
og hveed I it', at han har ladet mig
komme' heröfver fraa Grennaae, for
at a skuld' blive' ^{we} ~~hos~~ ham, og hjælp'
mi gammel Lufdær? Hved I itteke
det, he! he! he!

Johan (sagte.)

Hvilken Opdagelse!

Rose. (sagte.)

Maaske er der endnu Hjælp! - (til
Nikkel.) Laa det er Dig, min Knøs,
som vi ventede med saamegen Long-
sel?

Nikkel.

Javist & det må, som I hvent:
Nikkel Madsen! kjender I m'it? hvad?

Johan (sagte.)

Nikkel Madsen!

Nikkel (til Rose.)

Su! & goe Herre kanskee Hr. Frøndall,
hvad?

Rose.

Ja, det er mig.

Nikkel.

Der har vi 'et ! tænkt 'a' et it' nok !
 Det a dog foru'n'nerligt, hvilket Hofu
 et a har, hvor a kan gjett' ! - Og
 min kjer' Gudfaer Poul, som it har siet
 me i samfold' femten Star ! - (Rose
gjör Segn til Johan) - Hvor a han himn?
 a mo sovist gi' ham en Kjös !

Johan.

Han er gaaet et Brinde ud, men han
 kommer snart hjem igjen.

Nikkel (til Johan.)

Kjender goe Herre da ogsaa mi' Gudfaer?

Johan.

Ja, jeg er - (fattende sig) - i Kompag.
 ni med Hr. Gröndal der. (han peger
paa Rose.)

Slikkel.

Aahaa! goe Herre gjør ogsaa saadann'
maled' Billeder. - (til Rose.) - Aferpo,
siden vi taler om det, saa mo a for:
rett' min Erind', og laveer' di Lager,
som man har flöjet me, i goe Herres
egen Hander.

Rose (hastig.)

Hvad er det?

Slikkel (flyer ham en

Skindpung, som han tager ud af sin Barm.)

Det a en bitt' Poos Peng' - bare skjönn'
blanke Krouner, som vor Præst, Sær
Jens, sender goe Herre for Apost'len
Petrus, som Han har hvot saa goe at
maal' til at hang' op i vor Kjerke'.
Nu kommer der jen Gang saamanne

Folk til Offring som för - ~~Faer Jens~~
 har allerede' gyvtet sin Broerdatter
 Hallene med Forhvalterens Lön Pier,
 og vor Degn skal gyvtes med Magist'
 rens bitte Læthe med det guul' kröl,
 led' Glaar, som altid griner saa mildt,
 naar hun seer ~~me~~ ^{ler}! - Denn' Bröv a
 til goe Glerre, og hun a underskröven
 af all' de fornemst' Mand i Grennae,
 - for de mo betall' Apost'len Petrus!

Rose (läser Udskriften)

Ja, det er til mig; - men hvem skal
 have det andet? (Han peger paa det an-
det Brev, som Nikkel endnu holder i
Glaanden.)

Nikkel.

Min kjer Gudfaer Poul; - her kan goe

Herre sjel' see. - (Han flyer Rose
det andet Brev.) - Det a fra mi Muer,
 hans Löster Gjedske' - han har altii'
 holdt en Klat a' hinde. - Lars Mads,
Smeejen oppaa Hjørnet, han har skro'
 vet det for hind'.

Rose.

(sér betydningsfuld paa Johan.)
 Hans Löster Geedske - Lars Madsen,
Smeejen paa Hjørnet. - (til Mikkel) -
 Ja, Poul fortæller mig tidt om dem
 allesammen. - Jeg skal nok selv flye
 ham Brevet. (sagte til Johan) Vi
 maa have ham bort!

Mikkel (tager Vadsøkken
og Bjeldterne op, som han havde lagt paa Gaden,
 A skal hval bør' alt det hier ind

til goe Herre? skal a it', hvad?

Rose.

Det forstaar sig! - (sagte til Johan.)
Hvad skal vi nu gjøre?

Johan.

(Hjælper Nikkel at tage Løjet op)
~~Men~~ Gud! hvilken Slængde Løj!

Nikkel.

Aa, a har möy' mier end de' hier,
kan I trou! Mi' sluer syntes, at a
skuld' ha baade Ullent og Linned,
naar a kam til Kjöbenhavn. - En
Diel a' mi' Lörw blöw i Elverts huset
hvor Elvougner holddt. A hveed it',
hvad Eluset hedder, men hun laa op,
paa Gjörnet og en Laad' heed Elvester,
gaad'.

Johan.

Var det ikke ~~de~~ 3 Hjorte?

Nikkel.

De 3 Hjortt'? jou! - Der bløv mi'jen
Iversøk med mi' bedst' Kløjer.

Rose.

Du uforsigtige Menneske! at lade den
blive der! (han gjør tegn til Johan.)

Nikkel. (noget urolig.)

At kund' it' aark' a' bær' mier end
det hier - men de saa'e, at hun hvar
sikker nok, og at a kunn' hvor' ganske
roelig.

Johan.

Jovist! sikker paa et Sted, hvor den
ligger blandt ^{hundrede} tusinde andre Byldter,
og hvor der kommer saamange Fremmede!

Nikkel.(Med stigende Urolighed.)

Död og ~~Plag~~^{Plag}! det æ aassaa sannd'! -
 Her skal hver' saamanne slimm' Skjel,
 mer i det hier Bøy, det saa'e mi hver
 aassaa.

Rose.

Løb Du det bedste Du kan, og hent
 din Vadsæk, og bring den saa ind til
 mig. - (han peger paa Værtshuset.) - her
 i dette Hus! Du kan jo nok kjende det
 igjen?

Nikkel.

Jou, det kann a nok. - Hr. Gröndall,
 hvill' en da hver' saa goe at forhvar'
 all mi' Løb till a kommer igjen?

Johan.

Vær Du kun rolig! det skal vi nok.

Nikkel.

Aa, Gilli Død og Pøls'! dersom nogen havde tauet mi' Iversak og stjaalen all' mi' bedst' Klæjer, saa hvar a dog en ulyksalig Minnesk'!

Johan.

(leder ham hen mod den Kulisse, hvor han kom fra

Gaa ned ad den Gade - ligefrem ^{til højre og til venstre} spørg om Soldboden, saa kommer Du nok til

Vestergade. (Nikkel gaar og Johan vander efter ham.) ~~Glyk fra de tre Hjorte~~

~~- en stor hvid Gaard - hører Du? -~~

~~(han kommer leende tilbage til Rose.)~~

~~Han er allerede et godt Stykke borte!~~

11te Scene.Rose og Johan.Rose.

Vu hurtig, Johan!

Johan.

(sanker hastig alle Nikkels Bylletter op.)

Jeg forstaar Dem, Hverre! - Jeg smutter
ind i Værts huset, tager en af Gudsön-
nens Kassekinger paa -

Rose (afbryder ham.)

~~- Putter disse to Breve, og disse Penge~~
~~i Lommen,~~ spiller Nikkel Gladser, snak-
ker Jydsk saa godt som Du kan -

Johan.

Det er Småting for mig: jeg er jo selv
Jyde! Pas paa Springet

Rose.

Det havde jeg glemt! ~~zypperligt!~~ Men
 vi har ingen Tid at give bort. ~~Glas~~
 nu et Øje paa hver Finger! jeg oppebier
 Gudsønnen her, bilder ham ind, at
 dette Vortshus er Gröndals Hus, og naar
 jeg først har faaet ham narret ind
 med mig, skal jeg nok holde saaledes
 paa min gode Nikkel. Nadsen, at han
 ikke skal kunne sirke vor Marsch!

Johan (hurtig.)

Jeg trænger lige ind til vores Argus,
 kommer til den ^{komme} dygtige Ubekjendte, og
 overtaler hende til at følge vort Ban-
 ner! De, Hr. Ritmester har Deres Post
 i det lille Strøde - (han peger derhen.) -
 hvortil Gröndals Malerstue vender ud,

De oppebier det gunstige Signal, og til
Trods for al den Slagt og alle de Tropper
Fjenden stiller imod os, bringer ^{jeg} Dem
ind i hans Fæstning! * Han gaar ind
i Værtshuset med alle Pakkerne.)

12te Scene.

* Ypperligt Rose (alene.)

~~Altid synes at ville fremme min~~
~~Plan!~~ - Ha! ha! jeg tror ikke, at nogen
^{mere} har haft et galere og voveligt Indfald
end dette! Men derfor er det just, at jeg
synes om det. O, hvor jeg har en inder,
lig Lyst til at høre mig paa denne Ma-
der! - ~~En Haandvending skyder han~~
~~alle mine første Batterier i Grunds, og~~
~~gjør et forstilt Angreb paa mig med~~
~~en Snedighed.~~ - Ha, jeg glæder mig ved

den blotte Tanke om at narre den gamle Skjelm!

13de Scene.

Rose. Gröndal og Poul.

Gröndal. (til Poul,
medens han lukker sin Gadedør i Laas
efter sig.) Klokken er ikke mere end ni,
siger jeg Dig!

Poul.

Min Lösterson er vist kommen. Jeg vil
gaa ham imøde. (Poul bliver Rose vaer,
som staar og sér henad den Kant, hvor
Nikkel Madsen gik ud.) Der er Officeren
igjen.

Rose (sagte).

Det var dog forbandet, at de just nu
skulde komme. - (højt til Gröndal.) Min

Herre, bliv ikke forskrækket, fordi
De finder mig her endnu.

Gröndal (munter.)

Jeg, min Herre! nej, jeg bliver ikke for-
skrækket. Der skal mere til at skræm-
me mig!

Rose

Jeg vilde dog ikke forlade Valpladsen,
förend jeg havde vist Sejerherren den
Öre, som tilkommer ham.

Gröndal

(i en spottende Tone.)

Altsaa er det ikke longer - Hr. Kaiser-
mann - jeg har den Öre at tale med?

Rose (med Værdighed.)

Nej, min Herre: det er med en ung
indbildsk Herre, som hedder Rose, er

Ritmester ved Husarerne og Lösterson
af General Lindendal.

Gröndal (~~sagte~~)

Lindendal ?

Rose (bliver ved.)

- Og han vil aldrig glemme - ja, han
vil endogsaa anse det for en Pligt at
fortælle alle vegne med hvilken Snedig-
hed De har vidst at nøde ham til at
kapitulere. (~~sagte.~~) ~~Bare slikket sladsen~~
~~ikke kommer tilbage!~~

Poul (utaalmodig.)

Herre! lad os nu gaa og se om vi ikke
kan møde min Lösterson.

Rose (sagte.) — —

(Saa nu er alting forloren?) (højt.) Ef-
ter et stort Slag er det jo altid Skik

og Brug, at Generalerne komplimentere hinanden: jeg haaber dog, min Herre, at De ikke har noget imod mig? -

Gröndal.

Jeg have noget imod Dem? nej, jeg takker Dem tværtimod for den Ære De har beviist mig. Ritmester Rose, en Kavalleri-Officér, som vist er en betømmelig Helt i Kjerligheds-Intriger, han nedlader sig til at binde an med saadan enfoldig Mænd som jeg er! Ih, det er jo nok til at gjøre mig baade æret og frygtet!

Rose

~~(sagte, medens han skotter hen til Værtshuset,
Johan kommer ikke!)~~

~~er der i Vejen,~~ Gröndal (med Ondskab.)
 Hvad ~~fattes Dem,~~ Hr. Ritmester? jeg
 synes De er saa urolig!

Rose.

Aldeles ikke! det forsikkrer jeg Dem.
 (sagte.) ~~jeg staar som paa Vaale!~~

Gröndal (endnu bitterere.)

De venter maaske Hjælpetropper? ja,
 men de kan jo let være blevet sinke,
 de paa Marschen, ikke sandt? X

Rose (sagte.)

~~Det er Fanden til Vese han har!~~
 (højt) Hvem? jeg? Jeg skulde oftere
^{vore at prøve kræfter} turde maale mig med Dem? Nej, der
 til er De mig altfor stærk i Taktik-
 ken. Jeg slaar Retraite og overlader
 Dem Valpladsen. (Han bukker og gaar)

bort fra Gröndal.)

Gröndal (~~sagte~~)

Aha ! altsaa en Lösterson af General
Lindendal, som har været i fremmed
Tjeneste ! X

14de Scene.

De Forrige. Johan (forklædt; han smut-
ter ud af Værtshuset og lister sig op
mod Baggrunden; han er belæsset med
alle Nikkels Byldter, og har to Breve i
Flaanden.)

Finale.

Side 57

Volum 91

Tæppet gives for Scenen

Anden Akt.1ste Scene.Gröndal og Wilhelmine komme ind.Wilhelmine.

(træder først ind; med Hæftighed.)

Sig ~~De~~ ~~kan~~ ~~alt~~ hvad ~~De~~ vil! nu
~~har~~ ~~en gang~~ ~~Lyst~~ ~~til~~
~~finder~~ jeg ikke for godt at staa slo-
 del i Dag. X

Gröndal.

~~De~~ er saa egensindig — ~~De finder~~
 Deres Glæde i at sige Folk imod!

Wilhelmine

(med et ondskaabsfuldt Smil)

Sikkert være Deres Omrobg, mine Her,

~~re min Karakter dannes alt mere og mere!~~

X De er saa egensindig. Gröndal.

Det er som om De ingen større Fornøjelse havde, end at gjøre mig ~~utaalme~~ ^{vred!} dig!

Ja Wilhelmine.
 O jeg maa ~~dog vel~~ ^{jo} gjengjalde Deres Godhed ~~for~~ ^{imod} mig!

Gröndal.

Wilhelmine! - De glemmer, at jeg staar Dem i Faders Sted; at det er til mig, man har betroet ~~Deres Ungdoms~~, Deres Opdragelse.

Wilhelmine (afbryder ham).
 Det ~~er~~ ^{wil} at sige: det ~~haderlige~~ ^{Bestialing} ~~haderlige~~ ^{uophørlig} at plage mig fra Morgen til Aften.

Grøndal.

² Hvad ! De ¹ tør sige mig lige i mine
Øjne - ! -

Wilhelmine.

X Jeg ~~tør sige~~ (alvorlig og med Varme.)
~~at det ikke var min~~
~~At min Faders Død giver mig min~~
~~Faders mening at sætte mig i Fængsel~~
~~Frihed, at han ikke vilde fængsle~~
~~mig under Deres Akyndighed,~~ dengang
han betroede mig til Deres Løster,
~~hvis blinde steds vil være mig kjært;~~
~~og jeg tør sige~~
~~kort sagt, at De krænker Naturens~~
~~Rettigheder,~~ at De misbruger den
~~helligste~~ ^{der er vist Dem} Sillid ved at være min Ty.
ran og holde mig indesluttet som en
Slavinde - ! - (Hun gaar pludselig over
til sin sædvanlige Munterhed.) - Ha!
ha! ha! jeg tror ordentlig jeg var kom.

men ind i den tragiske Tone! ha!
 ha! ha! det var ogsaa første Gang!
 (hun skoggerlir)

Gröndal.

Gud bevares! ~~hvilket Hoved!~~ (Han
tager sin Palet og sætter sig til at blan-
de Farver.)

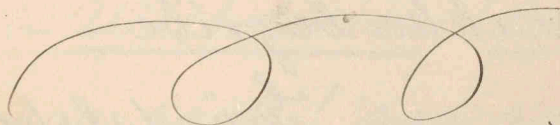
Wilhelmine.

~~Ja.~~ Nej, at gjøre mig bedrøvet, den Glæde
 skal De ikke have! X

Aria.

Side 91.

Deres sure, barske Mine,

Gröndal.

De er jo særdeles overgiven i Dag! -

Er det Sedlen fra i Norges, som er
 Skyld deri? hvad?

Wilhelmine.

Hvad ~~vil~~^{menes} De ~~sige~~ med det?

Grøndal.

De tror nok, at den er kommen til
 den, som den var skreven til? - (han
tager den op af Lommen.) Ser De - (han
aabner den og holder den tæt op for Øje
ne af Wilhelmine.) Her er den!

Wilhelmine (vil snappe
Sedlen fra Grøndal, som holder fast paa den)
 Jeg kan ikke begribe - -

Grøndal (i en alvorlig Tone)

De ser, at ingenting bliver skjult for mig

Wilhelmine (smilende.)

Altsaa har De faaet min Billet?

Gröndal (endnu alvorligere)

Hvor De vover at tale om mig paa en Maade - !

Wilhelmine.

(med ~~Skæg~~ Patter, medens hun tager Roses Billet op af sin Barm, og holder den ligeledes tæt op for Øjnene af Gröndal.)

Nu vel! - ha! ha! ha! - Ser De - ha! ha! ha! - her er Svaret!

Gröndal.

Hvad! - (Han vil snappe Billetten fra hende.)

Wilhelmine (forhindrer det.)

O nej, nej, saa sagte! saa sagte! - Her beholder sin Skat! - (Hun holder med begge Hænder fast paa Billetten, og læser den for Gröndal, som følger hvert et

Ord med Gjærene.) "Jeg hedder Edvard
 "Rose og er Ritmester ved Husarerne.
 "Min Formue er ikke ubetydelig, og
 "General Lindendal er min Onkel. -
 "Jeg elsker Dem, indtagende Pige, og
 "sværger at forbinde min Skjæbne med
 "Deres!" - (med Ondskab til Gröndal.)
 De ser altsaa, at han har redelige Hensigter!

Gröndal (læser ogsaa.)
 "Jeg kan ikke forklare mig nøjere; -
 "- Dette Svar skriver jeg faa Skridt fra
 "Deres Argus;" - (han stamper i Gulvet
af Arrighed.) Oh!

Wilhelmine
 (bliver ved at læse.)
 "- Og jeg haaber, at dette skal ikke

„blive den sidste Gang vi tage ham
 „saaledes ved Næsen. — Lev vel! Kjør,
 „lighed, Haab og Tillid!“ — Ha! ha! ha!
 ha! — Lige midt for Deres Næse! —
 Faa Skridt fra Dem! — Men — ha! ha! ha!
 — var De der ogsaa virkelig?

Grøndal. (forbittret.)

Javist var jeg, i Djævels Skind og
 Been! — (han gaar hen til det store Na-
levi.)

Wilhelmine.

Ha! ha! ha! ha! o, hvor den elskværdige
 Rose maa være snedig! — hvor jeg er
 indtaget ~~af~~ ^{er} ham! — Han har en smuk
~~Figur~~, ikke sandt? ~~smukt~~ ^{hvil} ~~Næsen~~? et
 Par spillende Øjne? O, De har jo set
 ham: — ~~afmal ham engang for mig!~~
~~Kan De ikke tegne et Billede af ham?~~

dygtig til

De er jo ~~dog~~ saa ~~stærk~~ i at træffe Lig-
heder! ha! ha! ha!

Gröndal (meget heftig)

Wilhelmine! - (Hun prøver paa at ma-
le, stamper i Gulvet, kaster adskillige
Pensler bort, tager igjen fat paa nogle
andre, altsammen med indædt Glarme.)

2 den Scene.

Wilhelmine. Gröndal. Poul og Johan
(komme ind ad Døren paa højre Side.
Johan bringer Nikkel Nadsens gamle
Vadsæk.)

Poul

(til Johan, i Baggrunden.)

Læg den kun der, min Pø! - (Johan
anstiller sig yderst taabelig.) - herhen-
ne, under dette Bord! - (Da Johan

ligger Vadsøkken under Bordet, lader
han den ene Fod glide fra sig, og Poul
maa holde paa ham.)

Wilhelmine

Ah! det er nok Monsieur Pouls Løster,
 søn? -

Poul.

Vaar Jomfruen befaler, ganske til De,
 res Tjeneste!

Johan

(bukker og skraber paa den allerenfoldigste
Maade.) Aa! a tør nok sei', at bitte
 Jomfrue skal bliv' fornøi't med mi'
 Tjenest'! - (til Poul.) - Morbror! det
 æ' hwel den ~~hwilddhorved~~ Løs I taalld
 om?
 gal

Toul.

~~Se stille!~~ ~~Hold Din Mund!~~

~~Johan (sagte)~~

~~Hevør hun er elskovrdig!~~

Wilhelmine. (til Toul.)

✓ Hvad var det han sagde til Glam?

Toul.

Åa - det var bare saadan - ikke vide,
re -

Johan

(bliver ved at bukke og skrabe.)

Ja, a æ' kommen heröfver fraa Iren,
aae, baare for at följge med den bitte
Jomfrue hver en Skridt hun gjør - og
saa for at tienn' mi' Herre i alle mu-
lige Maader! (han bukker for Gröndal,
som sidder og maler.)

Gröndal

Godt, Mikkel! godt!

Wilhelmine (til Gröndal.)

Altsaa vil De ogsaa have denne Dum-
rian til at passe paa mig?

Johan (grinende i Skjaget)

Dummerjan, mi' hjerte Jomfrue! -
(med Hensigt.) O, naarenstiid Glem
først lær' at kjende mig ret nøje, saa-!
(sagte.) - ~~Dersom~~ ^{Bare} jeg kunde underrette
hende ved et eneste Ord!

Gröndal (kalder.)

Poul!

Poul.

Herre!

Gröndal.

Jeg har ^{ikke} intet mere fort.

Toul.

Nu skal De strax faa - sort.

Johan

(~~sagte, medens han gaar forbi Wilhelmine,~~

Bi Du kun! jeg tænker nok, at jeg skal give Dig baade Hvidt og Sort! -

(~~Wilhelmine staar ganske henrykt ved Læsningen af Roses Billet; Johan ser det, nærmer sig til hende, rømmer sig og gjør Segn, men hun staar bestandig med Øjnene fæstede paa Billetteren.)~~

~~Poul, Poul!~~

Gröndal (altid til Poul.)

Det er sandt! véd Du ikke, hvorfor Christian er bleven borte? Jeg havde jo bestilt ham hid i Dag at staa Model.

Poul.

Han er syg!

Gröndal.

Den forbandede Drukkenboldt!

Wilhelmine (bliver Johans
idelige Segn vaer, og siger med Ubetanksom-
hed.) Jeg tror ordentlig, at den Tosse
gjör Segn til mig!

Gröndal.

(gaar hastig hen mod Johan.)

Hvad!?

Poul. (til Johan.)

Gjör Du Segn til Jomfruen?!

Johan

(blinker meget stærkt, og grider sit ene Øje.)

A, Morbroer? - nej, men der æ' kom,
met nouet ind i de' hier Øje! - A

kann it' hvid hvad det kann hware! -

(1)

Gröndal. (smilende, me-
dens han betragter Johan fra Top til Taa.)

Det faldt mig ogsaa noget vanskeligt at
tro, at den stakkels enfoldige Knøs - (til
Poul.) - Altsaa er Christian syg, siger Du?

Poul.

Ja, og jeg er bange for, at det bliver al-
vorligt - Dilemma! -

Gröndal.

Det er da ogsaa rent forbandet! - Lalo-
nen staar kun faa Dage aaben endnu; al-
le mine Venner beder mig ^{ud} ~~for~~ stille
dette Maleri, ~~som vilde krone min Ue-~~
~~der~~; et Par Timerstid var nok til at
jeg kunde give mine to Personer det Ud-
tryk, ~~de træk~~, som de endnu behøver:

og saa falder
 min Model ~~falder~~ paa at blive syg, -
 Ja, ~~og~~ endogsaa Wilhelmine vil ~~for~~ hindre
 mig i at ~~fuldende et~~ ^{gøre mit} Arbejde, ~~hvor~~ ^{fordigt.} ~~hen~~
 des ~~Trak~~ ^{udgjøre} den skønneste ~~Pragtelse!~~
 - Alting støder sammen, for at trykke
 mig ned, ^{og} for at kvæle mit ~~Talent~~ ^{Talent} ~~og for~~
~~dømme mig til at blive til Intet!~~ (Hun
 kaster Penslerne fra sig, og sætter sig. Un-
 der denne Replik har Poul ført Johan
 hen til Marmoret, og lærer ham at rive
Larve.)

Wilhelmine

(Efter et Øjeblikks Tausked, med Vardighed
 og som om hun pludselig fik en Idé.)
 Vej, jeg vil ikke ~~have det at~~ ^{bebrejde} mig ~~sels~~, at
 jeg skulde have skadet ~~Deres Glæder og~~
 Deres Talent, som jeg beundrer. De gjør

mig rigtig nok Fortræd, men Deres
~~Kunstnery ligger mig dog paa Hjerte.~~
~~Hoes er mig dog kjær.~~ Tag kun igjen
 fat paa Deres Pensler; jeg vil ^{sked nahstaa} ~~gjøre~~ Dem
~~til~~ Model for Dem.

Gröndal.

(rejser sig med Enthousiasme.)

O, De skjenker mig Livet!

Wilhelmine (med Finkhed.)

Nen det er paa et Vilkaar!

Gröndal.

Og det er?

Poul

(til Johan, som lytter efter hvad Wilhelmine siger.)
 Giv dog Agt paa hvad jeg siger Dig! (Poul
gaar lidt efter ind.)

Wilhelmine.

At jeg maa gaa op paa Salonen i Morgen.

Gröndal (hidsig.)

Paa Salonen? hvorfor det?

Wilhelmine.

Jeg har Lyst til at see de nye Maleri;
er - og især til at høre ~~Folk~~ Rose Deres Arbejder.
Rose.

Gröndal.

Lig heller, at De har Lyst til at møde
Ritmester Rose der!

Wilhelmine

(altid med Ondskab.)

Glimlen give, at det var saa vel!

Gröndal.

De har vel allerede sat ham Stjerne?

Wilhelmine.

Ja, det kunde nok hende sig!

Gröndal.

Vaar De saa kom ind i Frøngselen,
der kunde han ~~ret~~ ^{nok saa} behøndig trykke
Dem i Flaanden -

Wilhelmine.

Det forstaar sig!

Gröndal.

Stikke en Billet til Dem -

Wilhelmine.

Netop!

Gröndal.

Maaske endogsaa kysse Dem paa Flaan,
den engang -

Wilhelmine.

Ak! det er saa naturligt!

Gröndal

Og alt det i min Nærværelse?!

Wilhelmine

(med endnu større Ondskab.)

Det er han nok ~~istand til~~ ^{Mand for}! Tror De ikke? ~~det samme?~~

Gröndal.
~~bilder Dem ind,~~

Og De ~~tror~~, at jeg vilde være saa taabelig -!

Wilhelmine.

Ingen Salon! ingen Model!

Gröndal (ude af sig selv.)

O, mageløse Uforskommenhed!

Wilhelmine.

Bliver De hidsig, Hr. Gröndal? - ja, saa vil jeg gaa min Vej! (hun gaar hen mod Døren.)

Gröndal.

Nu saa hör mig dog! -

Wilhelmine.

Jeg siger Dem det endnu engang; og
det er mit sidste Ord: ingen Salon!
ingen Model! Tjenerinde, Hr. Grön-
dal! (hun gaar.)

Gröndal.

Nej! jeg samtykker aldrig! aldrig!
(Han løber efter hende.) Wilhelmine!
Wilhelmine! (han løber ud.)

3de Scene.Johan (alene.)

Den gamle Ræv tror, at der er Fred og
ingen Fare! -- (han gaar hen til Vin-
duet, løfter det grønne Gardin op, og
sér ud.) Min Herre er ikke kommen
endnu. -- Nymfelingen er indtagende;
men i sin Ubetænksomhed havde hun

nær røbet mig. Det var mig ikke mu-
 ligt at komme til at give hende et Vink.
 - Den forbandede gamle Poul, min bitte
 Morbror, plager mig med al Verdens
 Spørgsmaal om „Grennae og vor kjer-
 Sammili!“ - Jeg faar et Indfald: jeg
 kan en gammel jydsk Vise, den vil jeg
 synge! Naar Poul hører den, kommer
 han endnu fastere ind i ^{den} ~~Tro~~, at jeg
 er hans Løsterson, ~~og jeg faar Bøgt~~
~~med al mulig Mistanke!~~ Jeg maa ik-
 ke glemme, at synge brav enfoldig, og
 især af fuld Hals! Jeg vil prøve en-
 gang først: - (han synger) - o, ~~det gaar nok.~~

Vise.

Side 99

Naar engang a skal i Brudeseng,

Poul.

Laa, frisk, min Pog! det var ret! O,
 hvor tit og mange Gange jeg har sun,
 get den Vise i mine unge Dage! -
 (han sætter Karve: Esken paa et Bord.)

jeg vidste ikke, at Du kunde synge
 saa godt.

Johan.

Su! jo, a kan nok sjyng! Hjæmm i
 Grennaae kunn' a ta' Tonen fraa alle
 de anddre, naar vi skull' sjyng ofver
 Liig. Nu seier de hvist: „Fanden fa-
 re i Mikkels Slads', den Karl kunn'
 skraal op i æ Kjerke'!“ - ja, de savner
 mig hvist nok - besynderlig vor Præst!

Poul.

Det er jo endnu bestandig Hr. Jens Han,

sen?

Johan.

Ja, vi kalder ham Faer Jens; den stur,
tjyk Mand med de' rød Skjæg.

Poul.

Hvad er det Du siger slikkel? Hr.
Jens er jo en ^{bette} ~~lille~~ mager sortsmuttet
Mand, ikke højere end som saa.

Johan.

Aa, Morbroer mien' den forrig' Præst;
men a snakker om a Broersøn, som
aassaa hedder Jens, og som fik Kaldet
forgangen Aar, da Farbroeren døde!

Poul.

Er den Gamle død? Hm! hm! det er
dog ^{besynderligt} ~~underligt~~, at din Moder ikke taler
et Ord om det i sine Breve! - Og min

La ham ligge

gamle Staldbroder, Barberen Chri-
stopher Todtenkopf, hvordan gaar
det ham?

Johan.

Barberen Christopher Todtenkopf?
o, han prater oppaa sin Tydsk fra
de' lys' Morgen til a mørk Nat! den
Karl har ingen Vød!

Poul.

Han er vel ligesaa lystig endnu som
før, og - he! he! - kan tære sin Draa-
be som en Mand?

Johan.

Jo, det skal a swaar' for! Han drikker
som en Svamp, besynderlig naar
han har tvot op at skjønd's med
hans Kuone.

Poul.

Hvad siger Du? hans Kone! - Laa
maa han jo have giftet sig nylig?

Johan

(tæller paa Fingrene.)

Lad mig engang sie: - ja, Morbroer,
nu bliver det lige akkurat 7 Uger siden.

Poul.

Hm! hm! Og han havde nu saarist
lovet mig ikke at gifte sig igjen, men
testamentere Dig alt hvad han ejede! -
Hvem er det da han har faaet?

Johan.

Hvem det a? Si - det a hend' - hend'-
Enken efter de' gamle Hvertshuusholder -
I hveed nok selv - ham, som boer der
paa de' Gjörn -

Poul.

Mons Rasmussen?

Johan.

Ja, justement!

Poul.

Det er ogsaa en af mine gamle Venner.
Naa, hvad han?

Johan.

Det er hans Enk' --

Poul.

Hvad? er Mons Rasmussen død? Den
børstørste Mand! -- Ih, jeg tror, Gud forla,
de mig, at alle Mennesker døer i Grenaa.

Johan.

~~At det ikke det er seier? Det er ligesom
det var reent forbandet, -- Gud forlaad
min slimm' Lynd! -- Folk falder ret~~

som om det kund' hware Fluer! - I
forrig' Vinter døde der saamane Ninne,
sker, at det hwar en Gru!

Poul. (La' ham lyge!)

Den skikkelig gode Mons Rasmussen. -
Men Du siger mig slet intet om din Lø-
ster! Mette.

Johan.

Mi' Løster - hun - ja, I hveed nok Be-
sked!

Poul.

Hun er endnu bestandig den samme
som før, ikke sandt?

Johan.

Det en öfvergynen, skjelsk Løs! -

Poul.

Hvad?

Johan (bliver ved.)

Ingenting vil hun bestille, og saa æ
hun saa lystig og saa gall, at hun gjør
Optøger og Spektakler den heel udsbagne
Dag!

Poul.

Hvad er det! - Din Moder skrev mig
jo nylig til, at din Søster havde faaet
Apoplexie. Poppulsio!!

Johan.

(gjør sig Umage for at dölge sin Forlegenhed)

Uha! ha! ha! ja, æ hveed nok hvad æ
hveed! - -

Poul.

Og jeg spurgte ogsaa strax Herrens Dok-
tor, om han ikke vidste noget Raad,
som man kunde lade den stakkels Nette

~~bruge.~~

Johan.

~~Gla! ha! ha! Nørrebroer! hvor I saa taa-~~
~~welig at troe det? - (søgende om hvad han~~
~~vil sige.)~~ — ~~Ali' Løster Nette stillede sig~~
~~kun an, som om hun havde Poppelsie.~~

Poul.

Hvad siger Du!

Johan.

en Musikant
 Løsen var forlibt — det var hele Lagen!

Poul.

Vi =

~~Nej, vil man bare sé! hvordan var det?~~
~~fortæl!~~

Johan.

~~Vi skal Nørrebroer høre den heel' Sag! —~~
~~Seer I — der kom saadan en Musikant —~~
~~af dem, der spiller paa Instrumenter —~~

her fra Kjöbenhavn öfver til vores. -
 Samme Karl havde en bansat Snakke-
 tøj - for disse hersens Musikantere,
 de a nu saa polidske og saa udløst'
 paa alleting! - Mette havde strax et
~~godd~~ ^{= de} ~~afje~~ ^{de} ~~tib~~ ^{de} ~~mi'~~ ^{de} ~~goe~~ ^{de} ~~Spillemand~~ - Noer
 vilde itteke hveed' af den Sjas at sig',
 - men liig' oppaa jern Gang blifver Sö-
 sen syg og skaa'n, og kund' nu slet
 itteke blifve frisk igjen, för Noer
 maatt' love hende, at hun skuld' faae
 hendes ~~Spillemand~~ ^{Gjællmand} Musikant!

Poul.

Gla! ha! ha! det var godt udtænkt, det!

Johan.

Su! ja, hvar det ikke, hvad?

Begge.

Ha! ha! ha! ha!

Poul.

Men Død og Plag - jeg glemmer jo rent,
at det lakker ad Spisetid! (Du maa
blive ved som Du har begyndt -

Johan (sagte.)

Det har jeg ogsaa i Linde!

Poul (bliver ved.)

- Og rive Larve til Herren. - Ih! den
stakkels Mons Rasmussen! - Og ~~sa~~ den
gamle Christopher Todtenkopf! saadan
at gaa hen og gifte sig igjen, uden at
lade mig det vide! hm! hm! hm! kan
jeg glemme det! (Han gaar ud.)

La' ham ligge!

Johan (alene.)

- Uf! det var et drøjt Pust! tilsidst

fornækket

havde jeg nær forsynliggjort mig! -
 Min Herre er nok færdig at briste af
 Utaalmodighed. ~~Jeg maa ikke spille~~
~~et Øjeblik~~; men først vil jeg se til at
 faa Fingre paa den Rebstige, som jeg
 før puttede ind i vor gode Nikkel Mad-
 sens Vadsæk; uden den kan vi sige Gud,
 nat til alle vore Planer og Projekter!
 (han gaar hen og vil aabne Vadsækken.)

Poul (kommer tilbage)

Men det er sandt: jeg glemte jo at
 tage den gamle Vadsæk, Du bragte med
 Dig. (Han tager den og Johan yttre sin
Urolighed.) Jeg skal sige Dig: Herren
 kan ikke lide, at her ligger Ting og
 flyder her, som ikke høre til her.

Johan

(vil tage Vadsækken fra ham.)

Vej, nej, Morbror! fly I kun mig
Hvadsækken! - I skal ikkeke - -

Poul.

O, lad Du mig kun tage den! Jeg kan
bære den som en Visk! her kan Du sé.
(han gaar med den.)

Johan (sagte.)

Nu er Lønden løs.

5te Scene.

Gröndal. Johan. Poul.

Gröndal (kommer hastig.)

Poul! hør et Ord!

Poul.

(lægger Vadsækken paa Gulvet.)

Ja, Herre!

Gröndal.

Kom hid! - (Poul gaar frem paa Skue-
pladsen til ham; og Johan vender tilbage
til Marmor-Stenen.) Omsider har jeg
faaet Vilhelmine til at give efter, paa det
Vilkaar, at jeg skulde tillade hende at
gaa hen paa Salonen -

Poul.

Gjør dog aldrig det!

Gröndal.

Hm! vær Du kun rolig! Jeg skal nok
passe paa.

Poul.

^{Snyder}
Hun ~~narmer~~ Dem! - det siger jeg Dem
forud.

Gröndal.

Det har vel ingen Nød, tænker jeg! -

Nu klæder hun sig paa til at staa Model;
hun kommer om et Øjeblik.

Poul.

Men hvem vil De bruge til den anden
Model, istedet for Christian, som ligger
syg? med det ler

Gröndal.

Jeg foreslog Vilhelmine din Løsterson;
men det sætter hun sig rent ud imod,
og hun kan da ogsaa have nogen Ret deri,
thi han er saa yderst enfoldig. — (Halv-
sagte, medens han fører Poul længer frem
paa Skuepladsen, efterat han har betragtet
Johan, som river Farve.) Jeg har faaet
et Indfald. — (Under det øvrige af denne
Scene, smutter Johan hen til Vadsækken,
aabner den, tager en Rebstige ud deraf, som

han skjuler under adskillige store Portefeuiller, som ligge paa et Bord, og lukker derpaa Vadsækken igjen, uden at bemærkes af Poul og Gröndal, som bliver ved.) Kasernerne ere saa nær herred -

Poul.

Ah! jeg ~~har~~ forstaa^t Dem!

Gröndal.

Skulde det ikke være Dig muligt, at skaffe mig fat paa en Soldat, som har, de Lejlighed til at blive her et Par Timers Tid eller lidt mere?

Poul.

Oh! det er mig en smal Sag, det!

Gröndal.

Du kan love ham en Dalers Penge for

sin Umage; men det maa være en ung
rask Karl, som Christian.

Poul.

Ja, ja! lad De mig kun raade! (han
vil gaa.)

Grøndal

(holder paa ham, og siger, endnu sagtere.)
Men pas vel paa, at det er en Soldat,
som Du selv vælger og selv bringer her-
hid! - Dersom Du hjælp en af Elskerens
Snushaner herind, det vilde være ~~no-~~
~~get~~ smukt!

Poul.

Det skulde gaa til med Fandens Kunst!
(han tager Vadsækken paa Vækken.)

Johan (som river Farve.)

Skal a hjælp Jer, Nørrebroer?

Poul.

Vej, nej, bliv Du kun, hvor Du er!
(han gaar.)

6te Scene.

Gröndal. Johan.

Gröndal.

Og Du, husk nu vel paa alt hvad jeg
har sagt.

Johan.

Det skal a nok, goe Herre.

Gröndal.

Derksom Vilhelmine skulde fly Dig et
Brev eller en Seddel, derksom hun befa-
ler Dig at gjøre noget, kort sagt, hvad
det endog er hun beder Dig om, saa
lad mig det strax vide.

Johan.

Det skal a nok, goe Herre.

Gröndal.

Husk vel paa, at Du aldrig ~~maa~~² tabe
hende af Sigte; hvor hun gaar, ~~saa~~¹ maa
Du altid følge hende i Hølene!

Johan (med Eftertryk.)

Jo, det skal a hvist nok, goe Herre!

Gröndal

(tager atter sin Palet.)

¶ Vaa, endelig kan jeg da ~~færdig~~^{færdig} mit
Maleri! ~~Emnet~~^{Emnet} maa interessere Pub-
likum: den ulykkelige Habor, som mod-
tager et Skjærf af den dejlige Signe. O,
hvad det er mig en Glæde at kunne frem-
stille en af Oldtidens Skjønne under
Vilhelmines indtagende Træk! — jeg har

aldrig følt mig mere disponeret, me-
re ~~ant~~^{op}ændt af denne skabende Ild --

7de Scene.

Gröndal. Johan. Vilhelmine.

Johan

(da han ser Vilhelmine, sagte.)

Dersom jeg kunde give mig tilkjende
for Myndlingen! --

Gröndal (til Vilhelmine.)

De har endnu ikke klædt Dem paa
til at staa Model?

Vilhelmine.

Vej, førend vi fuldbyrder Traktaten
vilde jeg nok have en lille Samtale
med Dem; Forord bryder ingen Tratte!

Gröndal.

X Endnu flere ~~Lærskeligheder~~ og Indven

dingen?

Vilhelmine.

I Morgens kommer jeg jo op paa La-
lonen? gjør jeg ikke?

Gröndal.

Jo, det forstaar sig.

Vilhelmine.

De følger mig derop - ikke efterat al-
le andre Folk ere gaaet derfra, som De
nok havde betænkt - men saadan om
Formiddagen imellem tolv og ét, naar
der er allerstørst Tilløb - det har De
jo lovet mig?

Gröndal (betønkende sig).

Ja - og jeg gjentager mit Løfte.

Vilhelmine.

Godt! naar De først har opfyldt Deres

Forpligtelse, saa skal jeg holde mit Ord.

Gröndal.

Hvad? - hvad vil De sige med det? X.

Serzet.

Side 107

Vilhelmine.

Forlad mig, men jeg paa min Ore

Vilhelmine (til Gröndal.)

Siden Christian er syg, saa kunde vi
^{maaske blive paa at}
 kanske benytte os af fydekarlens derhenne.

(hvis peger paa Johan.)

Johan (normer sig til

Vilhelmine med et enfoldigt Blik.)

Hvil goe Jomfrue taal' med mig?

Vilhelmine.

Han er rigtig nok kun enfoldig, den
Stakkel! -

Johan

(sagte til Vilhelmine.)

Jeg tjener hos Ritmester Rose!

Grøndal (til Vilhelmine)

De har Ret; han kunde vist ikke holde sig i den rigtige Stilling.

Vilhelmine

Begyndelse (i nogen Lindsbevægelse.)

I ~~Førstningen~~ mishagede han mig en
Smule, det maa jeg tilstaa; - men han
lader dog til at have den bedste Vilje.

Johan.

Goe Jomfru' kjender me, kan a mørk'!

Gröndal.

Nej, nej! jeg har skaffet mig en af
Marts ~~Søn~~ Sønner -

Vilhelmine (fyrrig.)

En af Marts ~~Søn~~ Sønner!

Gröndal.

Og han kommer ret strax.

Vilhelmine.

Saa vil jeg skynde mig at blive færdig!
- (hun vil gaa.) - Men det er sandt:
Model-Dragten ligger inde i Salen,
hvortil De har Vögler.

Gröndal.

(flyer hende en Vøgle.)

Var saa god!

Vilhelmine (sagte.)

En af Marts ~~Søn~~ Sønner! - Roses Sjener her

i Huset! - nej, det gaar over min
^{Forstand} Horizonth! (hun gaar ud.)

8de Scene.

Gröndal. Johan (bestandig sysselsat.)

Gröndal. (sagte.)

Det kan aldrig henge rigtig sammen
 med den pludselige Eftergivenhed; den
 listige Taske maa have noget i Lunde!
 - men imidlertid vil jeg dog benytte
 mig af hendes föjelige Lune. - Men hvad
 tanker jeg ~~ogsaa~~ paa, at jeg flyver hen
 de Vöglen til Salen, og lader hende
 gaa alene derind! Nu prøver hun vist
 paa at ~~advare~~ ^{undervette} Officeren om, at han
 maa ~~indfinde sig~~ ^{komme} paa Salonen i Mor-
 gen Middag. Jeg vil strax ~~fölge~~ efter
 hende, ~~og ikke vige af Pletten, förend~~

~~jeg ved, at jeg har hende i Likkere,~~
~~hed inde i hendes Lørelse!~~ (han vil
hastig gaa efter Vilhelmine.)

9de Scene.

Gröndal, (som vil gaa.) Johan. Poul
Frands (med Labelen under Armen.)

Poul.

Hier har vi vor Mand, Herre. -

Gröndal (sér flygtig
paa Husaren, og iler derpaa efter Vilhelmine.)

Godt! godt! skynd Dig nu at klæde
 ham paa. (han iler ud.)

Poul.

(følger nogle Skridt efter ham.)

Hør et Ord, Herre - Hvad Djevelen
 mon han rendte ^{efter!} jeg tror, han havde
 faaet Bisse-Lader i Skoene!

10 de Scene.Poul. Johan. Frands.Frands (med en grov Røst,

Altsaa siger I, Kammerat, at det
kan være snart bestilt?

Poul. (tager en Kry-
rads, som ligger paa en af Stole.)
Javist! men desuden er det jo Fridag
for Dig.

Frands.

Det er det rigtig nok; men jeg er til-
sagt at møde hos min Oberst præcise
Klokken to; herfra kan jeg høre den
slaa paa Taarnet, og, for titusinde
Batailloner! Frands Donnereschlag
er ikke en Karl, der forsømmer at
lystre Kommando!

Poul (peger paa en Stol.)

Kom, lag din Hue og din Label her.

Frands (gjør det.)

Ja nok! Men hør, Fatter, I glemmer vel ikke, at jeg skal have en Flaske Vin foruden min Rigsdaler.

Poul.

Rigtig, god gammel Vin, det er jo Af-
talen! - (til Johan.) Kom Du hen og
hjælp os lidt. - (han tager Kyraden og
hjælper Frands den paa.) Lær Du, Kam-
merat; denne Kyrad - (der ringes u.
denfor.) Vaa, nu ringer det! - og saa
siden denne Hjelmer - og dette Skjæg -
(Der ringes atter.) Ja, ja! har I lært
at bie - (til Johan.) Hjælp Du Kar-
len, min Pog, imens jeg gaar ud at

lukke op.

Johan

(lader som han hjælper Frands.)

Jo, det skal a nok, Norbroer! (Poul
gaar ud af den almindelige Udgangsdør.)

11te Scene.

Johan. Frands.

Frands.

Er det din Norbroder?

Johan. (sagte, medens
Ja Gu er det min Norbror.
han slipper Kyradser, som Frands har
blot faaet halvt op paa Armene.)

✓ Nu maa jeg benytte mig af Øjeblik-
ket! (Han springer hen og tager Reb-
stigen, som han før gjenste.)

Frands.

Hvad skal det betyde, Knaegt Ruppert?

vil Du lade mig staa her?

Johann.

(aabner Vinduet, kaster Rebstigen ud,
men gjør den fast i Vinduskarmen.)

Skynd Dem herop! - kast Deres Kappe
af!

Frands (utaalmodig, me-

dens han kaster Kyradsen henad Gulvet.)

For titusende Batailloner! hvad er
det for et Hundehul, jeg her er slup-
pen ind i! (Han iler hen og tager
sin Label, som han trækker blank.

Rose kommer op til Vinduet, springer
ind i Stuen, og forbauses ved at se
Frands, som staar i Forsvarsstilling.)
Tableau.)

12te Scene.

Johan. Frands. Rose (i Uniform.)

Frands.

Hr. Ritmester! er det Dem!

Rose (munter.)

Du her, Krigs kammerat! - sig mig,
hvad bestiller Du ^{end} her?

Johan.

Han hjælper os at tjene Skjönhed, og
beskytte Kjarlighed.

Frands.

Jeg? hvordan det?

Johan (hurtig.)

Skrynd Dig ned ad denne Stige; svøb
Dig ind i den Kappe, som min Herre
har ladet ligge nedenfor; vent paa mig
i Værtshuset henne paa Hjørnet; om

et Kvarter skal jeg være hos Dig, og
der skal vi tømme den Flaske Vin,
som ~~man~~^{de} lovede Dig, paa Ritmester
Roses Velgaaende!

Rose

(klapper Frands paa Skulderen.)
Det skal ikke blive ved en Flaske,
Kammerat!

Frands.

Top, det er et Ord! Jeg forstaar en
halvkvadet Vise! (Han vil tage sin
Glue.)

Johan.

Nej, nej, Gluen og Labelen maa Du
lade os beholde!

Frands.

Ja nok da! Men De svarer mig ~~st~~^{dem} til,

Hr. Ritmester! (han vil gaa hen mod
Vinduet.)

Rose.

Var Du kun rolig, det skal jeg nok!

Frands.

(stiger op i Vinduskarmen, og ud paa
Stigen, og siger derpaa ind af Vinduet.)

En anden fik mig ikke saa let til
dette Stykke Arbejd! - Men, min Label-
Hr. Ritmester, De maa tage Dem af min
Label! (han stiger ganske ned.) X

13de Scene.

Rose og Johan.

Duet.

Side 125

Johan.

Frisk! Singen maa ske i en Hast!

Vinduerne
maa lukkes først!

14de Scene.Rose. Johan. Poul.

(Johan sysler endnu med at binde Ky-
radsen bag paa; Rose har faaet Hjelmen,
Skjægget og Knebelsbarterne paa, og paa,
tager sig en simpel Husars Lang og
Sone.)

Poul (udenfor.)

Ha! ha! ha! ha!

Johan (sagte til Rose.)

x Glem ikke Husar-Sonen; og saa imel-
 lem en lille Ed: „for titusende Ba-
 tailloner!“

Rose.

Vær Du kun rolig!

Poul

(kommer ind med Skoggerlatter.)

Ha! ha! ha! ha! Ha! jeg kjendt saa
galt.

Johan (peger paa Kyrdadsen)
Se nu, Morbroer!

Poul (retter paa Kyrdadsen)
Godt, Lønneke! - Ikke saa langt ned i
Fjirene med Hjelmen - (han l'ir bestandig,
og s'ir ganske nøje paa Rose.) Hvilken
mageløs Dumdristighed! - Lidt højere
i Vejret med Knebelbarterne; - Djeveln
komme efter den uforskammede Knægt!

Johan (sagte.)
Vi ere røbede!

Poul.
Bilde sig ind at kunne narre mig
saa skammelig!

Rose

(sir ganske urolig hen til Johan.)

Hvem er det I taler om, Fatter?

Poul (lir bestandig.)

Om en Spion, som en Spradebasse af
en Officer har sendt os her i Huset.

Rose.

Hvad?

Johan.

Su! det har hvist igjen hværet de'
and' slikkel Slads, som kom her i
Morges --

Poul.

Vetop! - han skreg op - (med jydsk Dia-
lekt), Men a sei a er slikkel Slads, det
kan a gjør' mi' Lalligheds Ed oppaa! -
(i sin egen Tone) - Hold Mund Larstrik! -

(med jydsk Dialekt.) — „Den slimm'
 Skjelm, som har snejet sig herind i
 min Sted; hvil hvist bedraag' jer!“ —
 Det kommer ikke Dig ved! — „Her har
 a mi' annen Etvadsæk, og a kan hviis'
 jer a Kjoul, som a har arvet efter mi'
Tædstefer — (Rose og Johan blive endnu
mere urolige) — en Lövlaags Krus og
 fem skjønne blanke Krouner!“ — Aha!
 vil Du bestikke mig, Godkarl! — og
 derpaa —

Rose (hastig)

Og derpaa?

Poul.

Og derpaa tog jeg et Kosteskæft, og lod
 min gode Monsieur Lösterson danse saa
 lystig en Kjæpperyggedans, som nogen

Kjæltring vilde forlange! ha! ha! ha!
 hvad siger I til de Løjer?

Rose. Johan. Poul.

Ha! ha! ha! ha!

Poul.

I kan tro, han fik sin Bekomst!
 jeg smurte dygtig paa! — (De skogger
le' atter alle tre.) Men Skjelman maa
 dog have været i Grenaa, for han tal-
 te om alle mine Slegtninger.

Johan.

Jo! jo! de Skarns Minnesker, de hved
 Besked om alleting!

Poul.

Han staar endnu dernede — uden for
 Gadedøren; han vil ikke vige af Plet-
 ten. — Men, se der kommer Hr. Gröndal!

Rose (sagte.)

Johan! nu gjælder det at holde Prene stive.

15de Scene.

Gröndal. Rose. Johan. Poul.

Gröndal

(kommer ind med en Vögle i Haanden; af-
sides, medens han putter Vöglen i Lommen.)

Se saa! nu er jeg ikke bange for, at
min Rhyndling skal komme til at ta-
le med Snushanen! - (til Poul.) Vaa?
der er jo Karlen, som skal staa Model?
(han ser paa Rose.)

Poul.

Han er omtrent paa samme Højde
som Christian? ikke sandt, Herre?

Gröndal.

Jo. (han fører Poul afsides, efterat han
har betragtet Rose.) Og Du er ogsaa gån-
ske vis paa, at det er en Soldat?

Soldat?

Poul.

Det er en Husar; jeg har selv hentet
ham, og selv bragt ham hjem; Der
hellige Grav er vel forvaret, det ~~svarer~~
~~jeg for!~~

Gröndal.

Ja, saa er det godt.

Rose.

For titusende Batailloner! skal vi da
ikke snart begynde?

Gröndal.

Paa Timen, Kammerat! paa Timen!

Rose.

Jeg er allerede halv ked af denne slaskerade!

Gröndal (til Rose.)

Hvormeget ^{har} ~~er~~ Du akkorderet om med Poul? - (Rose bliver forlegen.)

Johan (sagte.)

Nu er Fanden løs!

Poul (svarer hastig.)

En Rigsdaler. (Johan yttreer sin Glæde.)

Rose. (hurtig.)

Og saa en Flaske god gammel Vin; den maa jeg have med!

Poul (til Gröndal.)

Ja, jeg har lovet ham en Flaske Vin oven i Kjøbet, naar De var fornøjet med ham.

Gröndal (til Rose.)

Den skal Du faa, om det saa var to
Flasker!

Rose (med Betydning.)

Jeg tænker nok, at jeg skal gjøre mine
Sag godt!

Gröndal (til Poul.)

spring ned og
Høi Poul! hent os to Flasker Vin op af
Kjælderen. — (til Rose) Jeg er en Sol-
datervæn, maa Du vide!

Poul

Mikkel!! — Yarell Poul (vinker ad Johan,

Kom Du, og følg med mig, Mikkel!
(de gaa ud sammen.)

Gröndal (til Rose.)

Til hvilken Escadron Husarer hører Du?

Rose (noget but.)

Til anden Escadron.

Gröndal.

Skulde Du maaske ikke af en Handel,
se kjende noget til en vis Ritmester
Rose, en Löstersön af den gamle Gene-
ral Lindendal?

Rose.

Om jeg kjender ham? - spørg om det! -
det er just min Ritmester; - jeg har
været i fransk Tjeneste med ham; -
og vi vare aldrig fra hinanden.

Han. Gröndal.

Ja saa! - Det ser ud til at være en
stor Skjelm.

Rose (munter.)

For tusende Batailloner, det skal jeg
love for! - Hvor han kommer, gjør han
Spilopper! det er bleven til hans an,

den Natur, og hver Dag hitter han paa
noget nytt!

Gröndal (grinende.)

Ja - da havde han i Norges en Affaire
med en Maler - en af mine gode Venner -
som jeg nok tænker, han skal huske! -
he! he! det gik hedt til!

Rose (i en troskyldig Tone.)

En Affaire?! - ~~er~~ ~~han~~ ^{han} ~~blev~~ farlig saaret?

Gröndal.

Vej, nej! det var ikke saaledes ment!

Rose.

Aha! nu forstaar jeg det! - Han har
holdt Maleren for Nar!

Gröndal.

Vej, langt fra! langt fra! - Men, for Pok-
ker! siden Du kjender denne Ritmester

Rose, saa kunde Du bevise mig en stor
Tjeneste!

Rose.

Hvordan det?

Gröndal.

Det skal jeg sige Dig: om et Øjeblik faar
Du en ung Pige at se, og for hende skal
Du ~~afmale~~ ^{skildre} ham som en letsindig Kna-
bat - som en ~~en~~ ^{en} ~~ven~~ ^{ven} ~~hensentast~~ ^{hensentast}!

Rose (i en lystig Tone.)

O, med Fornøjelse! det kan ingen gjøre
bedre end jeg! - jeg véd, at jeg har tidt
og mange Gange maattet bøde for hans
dumme Streger!

Gröndal.

Ih, saa har jeg jo truffen ret heldigt! -
Jeg skal nok mage det saaledes, at vi

kommer til at tale om denne Rose, og
 saa vilde jeg gjerne have, at Du skulde
 give ham nogle dygtige ~~Lidensk~~^{Hil} - lade fal-
 de saadant et og andet Ord, hvorved Pi-
 gen kunde blive lidt urolig - faa Skrup-
 ler - ja, vel endogsaa faa Modbydelighed
 for ham. -

Rose.

Elsker den unge Pige da kanske Ritmeste-
 ren ?

Gröndal.

(sagte og i en fortrolig Tone.)

O, rent djævelsk ! - (Rose ryttrer sin
Sindsbevægelse.) - og betænk engang: uden
 at have set ham !

Rose (søger at dölge sin
Urolighed.) O, lad De mig kun raade !

Gröndal.

~~ta kenemlig~~

Jeg vilde være Dig uendelig ~~mager Tak~~
~~skyldig.~~ -

Rose.

O, ingen Aarsag!

Gröndal.

~~Du kan være~~

~~Og var ogsaa vis paa, at min Erkjendtlig-~~
~~hed~~

Rose.

Men lad os nu begynde! De véd jo, at
jeg har ikke lang Tid at blive her i.

Gröndal.

Du har Ret, Kammerat! naa, saa lad
os da begynde at tage fat paa vores Kong
Glorie; - (han peger paa Maleriet.) ~~Du~~
~~har kanske hørt det. Værn for?~~

Rose

Glabor, siger De? - Jeg kan ikke huske, at der har været nogen ved vor Esca, dron, som har bedt Glabor.

Gröndal (leende.)

Vej, nej, det har der nok ikke heller!

Rose (sagte og leende.)

Hvor han bider paa Krogen!

Gröndal

(tager ham ved begge Hænder.)

Kom, stil Dig nu op! - Bøj først det Kne; - (Rose bøjer det venstre Kne) - godt! - Hovedet en Smule fremad; - hold Armene saadan; - ud med Haanden; - det er godt; bliv nu liggende saaledes! (Han gaar hen og sammenligner hans Stilling med Maleriet. Rose

anstiller sig yderst erfoldig, og følger
Gröndal med Gjærene.) Nej, Kammerat!
 drej ikke Hovedet!

Johan

(som er kommen ind under forrige Re-
plik tilligemed Poul; sagte.)

Ah! min Herre gjør sit Prøvestykke!

Rose (sagte.)

Vilhelmine kommer ikke!

Johan (sagte og leende.)

En snurrig Stilling for en Husar-Rit-
 mester!

Rose (sagte.)

Jeg skulde dog ikke tro, at Johan nar-
 rer mig! (højt, medens han rejser sig
i Vejret.) Her for titusende Batailloner!
 hvorlænge mener De, at jeg vil staa

Skildragt her? Nu maa jeg løses af!

Grøndal

(endnu ved Maleriet.)

O, nej, nej! rør Dig ikke!

Rose.

Fry for Fanden! jeg staar jo her som en
Nar! og desuden kan jeg let faa Skjör-
bug af den Staaen! *Liggen paa Kne!*

Poul. (byder ham et

Glas Vin paa en Presenterbakke.)

Her er nogle Draaber; kanske de kunde
være gode for din Skjörbug.

Rose (i en raa Tone.)

Det kalder jeg at tale! (han drikker.)

 Rose: ~~Engang~~ *Engang* ~~du~~ *gik i det samme Ben* Poul (skjenker i igjen)

Engang endnu: man kan ikke gaa paa
et Ben! - Herrens Skaal!

Rose.

Top! det er et Ord. - (sagte til Johan.)
 Vilhelmines Skaal!

Gröndal.

Tak, Kammerat!

Johan (sagte til Rose.)

Ha! ha! han takker for Skaalen!

(drikker)

Gröndal.

Min Nyndling bliver ogsaa forbandet
 lange borte! - og uden hende kan man
 ingen Ting gjøre.

Poul (til Rose.)

Syng os en Vise, Kammerat til Jom,
 fruene kommer, saa glider Vinen bedre!

Rose (sagte.)

Jo, det skal Du nok se', at jeg har Lyst
 til!

X

Johan (sagte til Rose.)

Syng kun; maaske kjender hun Deres
 Stemme; ~~saa bliver hun mindre for-
 skrækket ved at se Dem. (højt) O~~
 ja, kjære Hr. Glusar! lad os høre en
 bitte Stykke!

~~Ja! Du har Ret.~~ Rose (sagte.)
~~Glæn har Ret!~~

Gröndal.

Syng Du kun, Kammerat!

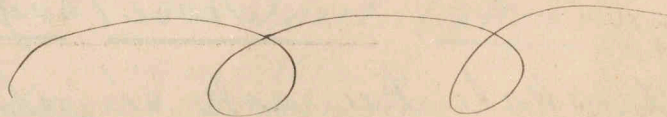
Rose (munter.)

Nu vel da! X

Drikkevise.

Side 132

Elvis et godt Raad I følge kan:

Gröndal.

Ha! ha! ha! det er en morsom Vise!

Johan (med enfoldig Latter)

Hi! hi! hi! ja, ret en skjönn bitte
Lang!

Gröndal.

Ah! der kommer min Nyndling!

16de Scene.

Gröndal. Rose. Johan. Poul. Vilhelmine.
(klædt som Prinsesse; hun har et Skjærf
i Haanden.)

Vilhelmine

(sagte, idet hun kommer ind.)

~~Jeg kjendte den Stemme! - o, Gud! var~~
~~det muligt -~~ (højt, da hun ser Rose.)

Hvem er det?

Johan: Min Herre!

Rose

(sagte, da han ser hende.)

Glimmel!

Johan (sagte til Vilhelmine)

Min Grev.

Vilhelmine.

(sagte og skjælvende af Glæde.)

Han her! Det er mig ubegribeligt!

Grøndal.

Kom nærmere, Vilhelmine.

Rose

(sagte og med Genrykkelse.)

Hvor hun er ^{dog} smuk! ^{dygtig!}

Vilhelmine.

(gaar frem med Urolighed.)

~~Hvilket Underverk! et fremmed Land~~
~~folk her i Huset!~~ Hvem har skaf.

fet Dem fat paa den ~~den~~ Karl?

Gröndal.

Glandelsen; og jeg maa ret takke den
derfor.

Rose (i den raaste Tone.)

For ti tusinde Kartetscher! ~~jeg~~ klager
heller ikke derover, ~~jeg~~! her er rigtig
godt at være! - (til Poul) Lad mig faa
et Glas endnu, Du gamle Fatter! (Han
drikker og flyer Glasset til Poul.)

Gröndal.

Hvad mener De, Vilhelmine: han kjen-
der Deres smukke Ritmester Rose!

Vilhelmine.

Saa? gjør han det?

Rose.

Om jeg kjender ham? - en Narrefas,

som Kjærlighed har gjort rent forrykt
i Flovedet - en Tusentast, som lige
indtil den Dag i Dag har løbet gras
sates efter Lykken, som han ingen
steds har kunnet finde - en letsindig
ubeständig Krabat, der har flagret
fra den ene Skjønhed til den anden,
fordi endnu ingen var istand til at
holde ~~net~~ fast paa hans Hjerte -

Gröndal (sagte til Rose.)

Bravo! ~~frisk~~, ^{mer} ~~endnu mere~~!

Vilhelmine

(til Gröndal med Lirhed.)

Ah! det er Dem, som soufflerer ham!

Rose.

Uvad jeg siger er den rene Sandhed.

Vilhelmine (fyrrig.)

~~Hvor han er smild ! (höjt til Gröndal.)~~
~~Laa~~ De vil ^{altsaa} ~~da~~ have, at jeg skal ^{staa} ~~fyre~~
~~Dem til~~ Model, ^{sammen} ~~i~~ ~~Selskab~~ med denne
 Glusar ?

Gröndal.

Ja.

Rose.

Jomfruen eller Frökenen synes kan,
 ske, at jeg er noget uskikket til det
 Arbejd, men det maa De undskylde
 hos en Soldat.

Vilhelmine.

Jeg forsikkrer Dem, jeg holder meget
 af Krigsmænd.

Gröndal (spögende.)

Jeg véd det: især af Ritmesterne !

Vilhelmine:

Af alle kjække Krigsmænd, som ikke frygter for at vove noget.

Gröndal (peger paa Rose.)

Saa kan De holde af min Model med, thi han har vovet sit Liv i den franske Krig.

Vilhelmine (med Finked.)

Nu vel! jeg vil følge Deres Raad.

Gröndal (leende.)

Gjør det! gjør det! (sagte og med Glæde.)
Det gaar jo herligt!

(Poul staar imellem Vilhelmine og Rose,
og sysselsætter sig med at ordne alt
hvad den sidste har paa.)

Gröndal

(pegende paa en Farve-Æske, som staar

paa et Bord i Daggrunden.)

Slikkel! bring mig den Eske, som
der staar (Johan sætter Esken nær
ved Maleriet.)

Vilhelmine (til Rose.)

Saa De har været i Krig?

Rose.

Ja, min smukke Jomfrue!

Vilhelmine (med Betydning.)

De har nok været udsat for mange Fæ-
rer?

Rose (ligeledes.)

O, naar man ^{er} ~~har~~ ^{snild} ~~Snedighed~~ og ~~modig~~
saa overvinder man dem!

Grøndal.

(ordnende sine Maler-Redskaber.)

Og saa desuden ^{har} Lyst til at indlægge

164.

sig Glæder -

Rose (som før.)

Ja, jeg har haft den Ære at være med
i adskillige - Batailler, men endnu
har aldrig nogen givet mig saa meget
at tænke paa, som den sidste! - Jeg
blev ogsaa saaret i den - for første Gang
i mit Liv!

Vilhelmine.

De blev saaret!?

Gröndal

(sagte, medens Johan hjælper ham at
sætte alting tilbrette.) Nu gaar det godt!

Aha! nu er han kommen midt ind
i sine Batailler; saa tænker jeg nok,
at vi beholder ham en Stund!

Vilhelmine. (fyriq til Rose.)

O, fortæl os det!

Rose. (med Betydning.)

Det var i en Fæstning, som vi holdt blokeret; Sjænder kunde maale sig med os i Kræfter, thi vi havde at bestille med en gammel Kommandant, som det var vanskeligt nok at faa Bugt med.

Grøndal.

Jo, jo! hvor disse gamle Ræve! som metider ere de polidske!

Rose.

Javist! - men tilsidst bliver de dog narrede. - Vi skulde just til at løbe Storm; og naar der er saadant noget paa Færde, - for ti tusinde Batailloner!

- saa er Frands Donnerschlag altid
 paa Pletten! - jeg havde den Øre at
 være første Mand. jeg kommer til en
 fæl, skummel Afkrog, - jeg holder be-
 standig Øje med et Sted, hvor man
 sagde, at der skulde være en Skat for-
 varet - (i en betydningsfuld Tone) -
 jeg tager en Stige - jeg kravler op til
 et Vindu - (han skotter hen til Vindu,
et og Vilhelmine besvarer hans Vink
til Segn at hun forstaar ham) - men
 neppe er jeg sluppen ind i dette Af-
 lukke, førend jeg faar et Skud - her-
 paa denne Side -

Vilhelmine
 (med Særhed.)

Paa Hjertets Side?

Rose.

Ja, paa Hjertets Side! - O, et Skud -
Nage til det havde jeg endnu aldrig
förfölt!

Gröndal.

Var det et Flintes - Skud?

Rose.

Nej ---

Vilhelmine

(afbryder Rose hastig og med Sindhed.)

Ah! kanske et Pileskud?

x Pileskud?

Gröndal.

~~Lasse!~~ nuomstunder ere Pilene gaaet af
Brug - undtagen i Amors Krige!

Vilhelmine (til Rose.)

Nen Laaret var maaske dog kun ube-
tydeligt?

Rose.

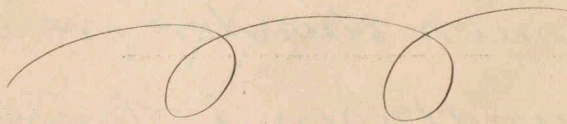
Ubetydeligt? nej, forlad mig det; -
 (med Følelse) jeg vil føle Virkningerne
 deraf, - saalønge jeg lever!

Vilhelmine.

Saalønge De lever!
 (Under denne Scene, have Poul og Johan
 baaret Forhøjningen frem paa Skue-
 pladsen.)

Kvartet.Grøndal.

Nu velan! - Men jeg tror De bærer?

(Under Kvartetten har Poul gaaet omkring
 og lagt tilrette. Herimod Slutningen

af Musiknummeret finder han Roses
Glue bag ved en af de store Portefeuiller;
han tager den frem, betragter den, og
sammenligner den med Husarens Glue.)

Gröndal

(til Rose, der rejser sig tilligemed Vilhelmine)
O, nej, nej! vær Dig ikke! Et Øjeblik
endnu. — (Man hører, at der bankes
udenfor paa Vinduet.)

Poul.

He? — (der bankes endnu stærkere.)
Hvad mon alt dette skal betyde?
(Man aabner Vinduet.)

17de Scene.

Gröndal. Rose. Vilhelmine. Johan.
Poul. Frands.

Frands.

(stikker Hovedet ind af Vinduet.)

Nu slog Klokken to; siig til Ritmester Rose, at jeg maa have min Label og min Hue igjen.

Gröndal (forbauset.)

Ritmester Rose! - Hvad hører jeg!?

Poul.

Din Label og din Hue? - Ritmester Rose! - (til Gröndal.) Död og Plage, Herre! Vi ere forraadt!

Johan.

Der forbandede Husar! (Han rækker ham Labelen og Huen ud af Vinduet, og lukker derpaa i efter ham.)

Gröndal (som forsteneret.)

Men hvad betyder alt dette? -

Rose (i sin egen Sone.)

Nu er det ikke længer Tid at forstille sig!

Gr ndal.

Hvad! skulde De være - ?

Vilhelmine

(afbryder ham med Skoggerlatter.)

Gla! ha! ha! - den unge elskværdige Of-
fic r, som ~~trods~~ ~~uagtet~~ alle Deres Laase og
^{Slaar} Skodder har hittet p a Midler til at
~~komme~~ komme ind i dette S ngetaarn!

Gr ndal (rasende.)

Gelvede og alle Surier!

Poul.

R ven i Gaasestien!

Rose (med Munterhed.)

Ja, min Herre, De s r her den unge ind.

bildske Person, som havde den Ære at tale med Dem i Norges; dengang var han ikke heldig med Deres Malerier, og af lutter Anger og Fortrydelse - (i tydsk Dialekt.) - kommer han nu her, und will selbst dienne Dem til No^dell, Hr. Greendahl!

Gröndal.

Men hvor er det muligt - ?

Johan.

Jo det skal a forklare. Det var mig, som lod Husaren smutte ud af Vinduet, og praktiserede min Herre ind af det! (Han peger paa Rose.)

Poul.

Hans Herre! - O, min stakkels Løstersøn! - den syndige Mikkel Madsen!

(han gaar hastig ud)

Gröndal.

~~Understaa sig at komme saaledes ind i
mit Hus!~~

Rose.

~~Vaar en Garrison gör Modstand,
saa saa man jo løbe Storm!~~

Gröndal (forbittret.)

Kort og godt: hvad har De ~~vel~~ nu i
Sinde?

Rose (stedse meget overgiven)

O nej, nej, det er jo ikke vord at blive
hidsig! - (Han peger paa Maleriet.)

Efterat jeg nu har bidraget til Deres
Høder, saa er De nok saa god at tilla-
de mig at tænke paa min Lykke: hør
nu de Vilkaar jeg vil foreslaa Dem.

Gröndal.

Vilkaar !!

Rose.

Ja, det er en Adeldomighed af mig, thi
eftersom jeg er Lejerherre, kunde jeg jo
gjerne foreskrive Dem hvad for Betingel-
ser jeg vilde. Her er nu Capitulationen:
Jeg er Ritmester ved Husarerne ~~og en Lo-~~
~~størseri af General Lindendal~~; jeg har en
temmelig betydelig Formue og endnu ~~mere~~
~~langt~~ mere Kjerlighed - Jomfruen er
~~smuk~~, fuldkommen fri -

Gröndal.

Laa? mener De det?

Rose.

Ja, og i det Punkt ere vi enige! Jeg
ved, at De har aldeles ingen Rettigheder

over hende. Jeg tilbyder den elskværdige
 Pige mit Hjerte og min Glaand, og dersom
 hun gjør mig saa lykkelig at modtage
 begge Dele, er al Modstand fra Deres Side
 forgjæves.

Gröndal.

Hvad? ~~min Skyldighed~~ -

Rose (afbryder ham.)

~~- Har De forspildt, ved at ville tvinge
 en ung Pige til at agte Dem. Følg De
 mit Raad, min Herre! lad os under-
 skrive Fredstraktaten, saa giver jeg Dem
 alle Krigs-Honnörerne.~~

Gröndal.

Jeg skulde samtykke - ?

Vilhelmine.

Det nytter Dem ikke at sige Nej; jeg

har frit Valg, og ~~De tør ikke tvinge~~
~~mig! - (til Rose.) Min Herre, alleting~~
~~spaar mig, at De vil stadfæste de~~
~~gode Tanker denne første Sammenkomst~~
~~(til Rose.)~~
~~giver mig om Dem; Jeg underskriver~~
~~Traktaten! (hun giver Rose Flaanden.)~~

Rose.

Kom, Hr. Gröndal, sæt De Seglet un-
 der den! - og naar De har et eller an-
 det indtagende Hoved at male, saa
 skal min Kone komme her og tjene
 Dem til Model.

Vilhelmine (leende.)

Ja, det lover jeg Dem!

18de Scene.

Rose. Vilhelmine. Gröndal. Nikkel.
Poul. Johan

Poul.

(leder Mikkel Madsen ind.)

O, min stakkels Mikkel! min stak-
kels Mikkel! — Vej, jeg kan aldrig til-
give mig selv de Flug, jeg gav Dig!

Mikkel (tager sig til Ryggen)

Su, Morbror! I laae mere itteke Ting,
rene imellem!

Gröndal.

Og jeg som var saa forsigtig —!

Mikkel.

(til Gröndal i en tillidsfuld Tone.)

Aa! nu da a a kommen hier i Huset —

Gröndal.

Hvad saa?

Mikkel.

Nu skal Kampellankerne itteke slipp

ind, det skal a nok pass'!

Gröndal (arrig.)

Jo, nu er det Tid at lukke Buret,
naar Suglen er flöjet ud!

Rose.

x I Dag haaber jeg dog, at jeg for første Gang skal tvinge min Onkel til at bifalde en af mine Falskaber.

Gröndal. (til Rose.)

Værsgo!

Sag hende - og gid De maa faa lige saamegen Plage med hende som jeg har haft!

Vilhelmine (nejer leende)

jeg takker for Skudsmaalet! x

Slutningssang.

